THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 60 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, RUGSĖJIS – SEPTEMBER 23, 1989 Nr. 186

Pakeliui į viršūnes

JAV ir Sovietų Sąjunga ruošiasi prezidentų konferencijai

Washingtonas. — Prez. G. Bushas pirmą kartą ketvirtadienį turėjo pasitarimą su aukštu Sovietų Sąjungos pareigūnu.

Po to, kai Sovietų Užsienio reikalų ministeris E. Shevardnadze pasimatė su prezidentu, Valstybės departamento sekretorius James A. Baker III pasakė reporteriams, jog netrukus bus aptartas ir viršūnių susitikimo laikas. Susitikimo metu Shevardnadze įteikė prezidentui Gorbačiovo laišką, kuriame esą detališkai išdėstyta Sovietų pozicija ginklų kontrolės klausimais.

„Nauji vingiai"

Sekretorius Bakeris išsireiškė, kad Gorbačiovo laiške yra „naujų vingių", bet atsisakė plačiau ką nors pasakyti, kol jis nebus pilnai išstudijuotas. Gorbačiovas kalbąs apie „Žvaigždžių karo" iniciatyvos programą, laivyno raketas ir konvencionalinius ginklus. Bushas anksčiau buvo pasakęs, kad viršūnių susitikimas būtų naudingas tik tada, kai abi pusės galės aiškiai pasisakyti nusiginklavimo ir kitais ne mažiau svarbiais klausimais, kurie būtų iš anksto aptarti abiejų pusių aukštųjų pareigūnų. Tuščioms kalboms prezidentas nenorįs susitikti. Baltųjų rūmų pozityvus nusiteikimas viršūnių konferencijai leistų manyti, kad ta kryptimi ir einama. Tačiau Bakerio pasisakymai pareiškia, jog dar yra dideli nuomonių skirtumai pagrindiniuose klausimuose.

Grįžtama praeitin

Bakeris pasakė, jog Sovietų vado laiškas esąs pozityvus atsakymas į prez. Busho laišką prieš tris mėnesius. Laiške esą tam tikrų nuolaidų, tačiau Sovietai savo pozicijų nekeičią, tik užima naują taktiką. Esą iš naujo atnaujinama kai kuriais atvejais sena Sovietų laikysena. Sovietų delegacijos pareigūnai sako, jog bus ir naujų pasiūlymų susitarti erdvių ginklams apriboti.

Baltieji rūmai praneša, jog jie pasiūlė, kad susitikimas įvyktų Washingtone, bet Kremlius norįs, kad viršūnės susitiktų kur nors kitame krašte. Manoma, kad kitų metų pirmojoje pusėje tokia konferencija galėtų įvykti.

Ir apie įvykius sąjungoje

Kadangi pasimatymas Baltuosiuose rūmuose užtruko dvigubai ilgiau, negu buvo numatyta, tai reporteriai mano, kad tuoj pat iškilo ir nusiginklavimo reikalai. Bet ne viskas buvo skirta reikalų aptarimui. Po Busho ir Shevardnadzės valandos pasitarimo kabineto posėdžių kambaryje, kartu su nusiginklavimo specialistais, prezidentas parodė svečiui ir savo privačius kambarius.

Be pasitarimų nusiginklavimo sutarčių reikalais, buvę kalbėta ir apie paskutinius įvykius Sovietų Sąjungoje ir Sovietų ginklų siuntimą Nikaragvos sandinistams bei žmonių teises Sovietų Sąjungoje.

Valstybės sekretorius Bakeris pasakė, kad buvę kalbėta ir apie Boris Jeltsiną, vadovaujantį opozicijai Sovietų parlamente. „Bet iš kitos pusės buvo tik apie tai teužsiminta", atsakė diplomatiškai Bakeris. „Yra kai kurių dalykų, kurių aš negaliu pakartoti iš to pasitarimo".

Maskvoje Komunistų partijos laikraštis „Pravda" ketvirtadienį viešai atsiprašė Borisą Jeltsiną, kad išspausdino nepalankų straipsnį apie jo kelionę Amerikoje.

Po pasitarimų Baltuosiuose rūmuose Shevardnadze ir Bakeris kartu išskrido į Jackson Hole, WY, kur Valstybės sekretoriaus rančoje bus vedami tolimesni pasitarimai šį savaitgalį.

Jungtinės Amerikos Valstybės ir Sovietų Sąjunga ruošiasi nustatyti datą viršūnių konferencijai, kai prez. G. Bushas ir Sovietų Užsienio reikalų ministeris E. Shevardnadze susitiko Baltuosiuose rūmuose. Prezidentas G. Bushas ir Valstybės sekr. James Baker III, dešinėje, reaguoja, kai Shevardnadze atsakė reporteriams į tą klausimą.

Vyskupas ukrainiečiams

Roma. — Vatikanas praneša, kad popiežius Jonas Paulius II paskyrė prelatą Iwan Martyniak iš Legnicos pietinėje Lenkijoje vyskupu pagelbininku Lenkijos primui. Jo atsakomybėje bus ir ukrainiečiai katalikai. Paskyrimas laikomas svarbiu ukrainiečiams katalikams Lenkijoje, kai Ukrainoje Katalikų Bažnyčia tebėra uždrausta. Lenkijoje yra maždaug 500,000 ukrainiečių katalikų. Lenkijos ukrainiečiai pareiškė didelį pasitenkinimą Šv. Tėvui už šį paskyrimą.

Pasiruošę emigruoti

Maskva. Amerikos diplomatai praneša, kad labai padidėjo žmonių skaičius, kurie nori išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos. Praeityje buvo reikalaujama, kad būtų artimo giminaičio iškvietimas. Bet dabar Vakarų diplomatai sako, jog naujasis pasiūlytasis įstatymas leis Sovietų piliečius išvykti, jei juos pakvies bet kokia užsienio organizacija ar privatus asmuo. Amerikos konsulas Max Robinson sako, jog dar šiais metais bus 100,000 norinčių išvykti į Ameriką, o kitais metais pramatoma ketvirtis milijono, kurie norės išemigruoti iš „rojaus".

CIA mano, kad tolerancija baigsis

Los Angeles. — Amerikos informacijos analizatoriai pesimistiškai žiūri į Sovietų Sąjungos ekonominį progresą ir tiki, jog prezidento Gorbačiovo politinių sąjūdžių tolerancija pasibaigs Baltijos respublikų sutramdymu, kalbėjo CIA direktorius William Webster „Los Angeles Times" redaktoriams ir reporteriams.

Cituodamas didėjantį Gorbačiovo politikos vidaus kritiką, jis sakė, kad Sovietų vadas nebeturi kaip beparodyti savo vedamos perestroikos pasisekimą ir turės daryti griežtus sprendimus. Direktoriaus analistai mano, sakė jis, kad Gorbačiovas griežtai elgsis su Baltijos kraštais, nes jis negali leisti, kad panašūs reikalavimai persimestų į Ukrainą. Websteris pasakė, kad pati didžiausia Gorbačiovo dilema yra, kaip išlaikyti savo reformų vyksmą šiuo pereinamuoju laikotarpiu, kai tos pastangos neduoda jokių gerų rezultatų. Todėl reikėsią dar kelių metų, kol persitvarkymo ekonomija pradės nešti vaisius...

Tačiau, nežiūrint šių problemų, analistai mano, jog Gorbačiovas kontroliuoja sovietiškąjį gyvenimą. Paklaustas, ar CIA surinktų žinių aiškintojai tiki, kad Gorbačiovas išsilaikys, Websteris atsakė: „Tai svarstytina. Jūs rasite tuos, kurie manys, kad tai neįmanoma, ir kitus, kurie sakys, kad jūs turite reikalo ne su paprastu žmogumi. Jis parodė puikų sugebėjimą vadovauti, dovaną politikai ir tikrą supratimą, kur jis eina". Tačiau laikas yra jo didžiausias prieas.

Ir jauniausieji dalyvauja „Lietuvos kelyje" į laisvę rugsėjo 23 d. pavergtoje Lietuvoje.

Religijos filosofijos studijų savaitė Lietuvoje

Kaunas, 1989 rugsėjo 19. (LIC) — Pirmoji religijos filosofijos studijų savaitė įvyks lapkričio mėn. Lietuvoje. Numatytą programą lapkričio 11-18 dienomis Marijampolėje, Vilniuje ir Kaune rengia Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras (kultūrinių ir mokslinių ryšių su užsienyje gyvenančiais lietuviais įstaiga prie atkurto Vytauto Didžiojo universiteto Kaune), Lietuvos filosofų draugijos religijos filosofijos klubas ir Lietuvos kompozitorių sąjungos muzikologų sekcija.

Pasak rengėjų, šių studijų savaitės svarbiausias tikslas — žadinti dvasinį atsinaujinimą, puoselėti glaudesnę jungtį su Europos kultūra. Tarp kitų gvildenamų problemų, norima apsvarstyti galimą Katalikų Mokslų Akademijos atkūrimą ir Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto filosofijos-teologijos fakulteto veiklos gaires.

Užsienio svečiai, galintieji atvykti su pranešimais, yra kviečiami susirišti su rengėjais. Pranešimai bus atspausdinti, todėl rengėjai pageidauja prelegentų juos turėti su savimi, o temos pavadinimą kuo skubiau atsiųsti **Daliai Marijai Stančienei, Viršuliškių 71-60, 232056 Vilnius,** tel. 41-36-23, arba perduoti faksu į Sąjūdžio Informacinę agentūrą Vilniuje (fakso nr. 22-48-90), nurodant, kad tai Religijos filosofijos savaitei. Bilietus į Lietuvą ir atgal pasirūpina patys. Rengėjai aprūpina prelegentus nakvyne, maistu ir dienpinigiais.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Pavergtos Lietuvos** Komunistų partijos Aukščiausiosios Tarybos nepaprasta sesija Vilniuje prasidėjo vakar ir tęsiama šiandien. Aptariami labai svarbūs klausimai, surišti su dabartine padėtimi Lietuvoje.

— **Romoje** ukrainiečių kardinolas Myroslav Ivan Lubachivsky išsitarė, jog yra daug galimybių, kad Ukrainos Katalikų Bažnyčia bus legalizuota valstybiniu mastu lapkričio mėnesį, kai pas popiežių atvyks pirmą kartą Sovietų Sąjungos vyriausioji galva prezidentas M. Gorbačiovas. Diktatorius Stalinas 1946 m. įsakė Katalikų Bažnyčią Ukrainoje įjungti į Rusų Ortodoksų Bažnyčią.

— **Washingtone** prez. Busho vyriausybė įteikė savo pasiūlymą Kongresui, kad būtų paskirta Nikaragvos opozicijos reikalams prieš rinkimus 9 milijonai dolerių. Rinkimai bus 1990 m. vasario 25 d.

— **Armėnų** religinės politinės ir kultūrinės organizacijos Amerikoje ir Kanadoje Sovietų Sąjungos Užsienio ministerio E. Shevardnadzės atvykimo proga vakar dienos „New York Times" dienraštyje atspausdino viso puslapio kreipimąsi į patį Shevardnadze, kad Sovietų vyriausybė leistų patiems armėnams Nagorno-Karabacho srityje nuspręsti savo likimą, panaikintų Stalino 1923 ir 1929 metų sprendimą atskirti tą sritį nuo Armėnijos, paskelbtų specialios komisijos pranešimą viešai Nagorno-Karabacho statuso klausimu ir respektuotų pasaulyje priimtus principus patiems žmonėms apsispręsti.

— **Nikaragvos** opozicijos vadovė ir prezidentinė kandidatė Violeta Chamorro, kurios vyras buvo sandinistų nužudytas, jiems perėmus revoliucijos keliu valdžią, atvyko į Miami ir čia tariasi su gyvenančiais pabėgusiais iš Nikaragvos.

— **Vengrijos** min. pirm. Miklos Nemeth pareiškė, jog jos siena bus ir toliau atidaryta pabėgėliams, norintiems išvykti į Vakarų Vokietiją.

— **JAV** prezidentas G. Bushas pasakys kalbą Jungtinių Tautų sesijoje šį pirmadienį.

Maskva už respublikų konfederaciją

Nesiųs daugiau karių į Baltijos respublikas

Maskva. — AP žinių agentūra praneša, jog Komunistų partija pasiūlė perrašyti 1922 metų susitarimą, pagal kurį buvo suformuota Sovietų Sąjunga. Tuo būtų visiškai pakeista valstybės struktūra.

Partijos vadai sako, jog 15 Sovietų respublikų tada galėtų savo tautinius įstatymus pateikti Vyriausiam teismui, kaip rašoma Komunistų partijos dienraštyje „Pravdoje". Atrodo, kad tai daugiausia taikoma Baltijos respublikoms, kurios papildė savo konstitucijas ta teise, kad gali atmesti Maskvos įstatymus. Kremlius yra pareiškęs, kad tokie įstatymai yra priešingi Sovietų Sąjungos Konstitucijai. Tas projektas taip pat turi paragrafą, kuris draudžia „tautines ir šovinistines" organizacijas. Jis galėtų būti panaudotas prieš tuos sąjūdžius, kurie reikalauja nepriklausomybės iš centrinės vyriausybės.

Respublikų konferencija

Partijos Centro Komitetas tai svarstys savo posėdžiuose dar šį mėnesį. Partija norėtų perorganizuoti Sovietų struktūrą ir pakeisti 1922 metų susitarimą. Tuo būtų duota daugiau teisių 15 respublikų, bet jos tada sudarytų federaciją. Šiuo atveju žmogaus teisių veikėjas Andrei Sacharovas pasiūlė laisvą suverenių valstybių konfederaciją, kai tuo pačiu metu tautiniai veikėjai Baltijos ir Gruzijos respublikose kalba apie išstojimą iš Sovietų Sąjungos.

Latvijos Liaudies fronto laikraščio redaktorius Aigar Irgens tuo klausimu pasakė: „Mes nenorime naujo susitarimo. Mes norime pilnos nepriklausomybės". Ir toliau ši žinių agentūra praneša, jog daugelis tautybių Sovietų Sąjungoje jau turi suformavę grupes, kurios reikalauja teisių savo gimtąjai kalbai ir pradeda kalbėti apie atsiskyrimą. Gruzijoje veikia Tautinė nepriklausomybės partija, kuri viešai skelbia atsiskyrimo idėją.

Juozaičio pasisakymas

„Jie bando jau parodyti pasauliui, jog mes Sovietų Sąjungoje dabar turime federaciją, kurios nori žmonės", paskojo Lietuvos Sąjūdžio narys Alvydas Juozaitis Reuterio žinių agentūros atstovui. „Bet tai neįmanoma, kol Raudonoji armija okupuoja respubliką". Komunistų partija tebesako, jog centrinė vyriausybė turi galią panaikinti nekonstitucinius įstatymus, kuriuos priėmė respublikos. partijos vadai mano, kad šiuos respublikų ginčus turi spręsti naujas quasi-Aukščiausias Teismas, sudarytas praėjusiais metais. Tokio pasiūlymo paskelbimas laikraštyje, jo dar nepriėmus, yra pirmas įvykis. Iki šiol partija nepranešdavo Centro Komiteto posėdžių darbotvarkės iš anksto. Bet šis pasiūlymas yra priimtas Politbiure ir numatomas svarstyti respublikose.

Baltijos respublikų kita situacija

Šie posėdžiai turėjo įvykti žymiai anksčiau, bet dėl tautinių neramumų buvo nukelti vėlesniam laikui. Taip pat pranešama, jog norima sudaryti vyriausybės vienetą, kuris kontroliuotų tautinius ryšius. Įdomu, kad būdamas Helsinkyje, Suomijoje, Sovietų Sąjungos Gynybos ministras Dmitri Jazovas pasakė, kad Sovietų Sąjunga nedidins savo karinių pajėgų Baltijos respublikose, nežiūrint, kad ten vyksta streikai ir demonstracijos. „Baltijos respublikų situacija atitinka mūsų vidaus glasnost ir perestroikos politikai, nors kaip jūs gerai suprantate, rezultatai ne visada ten yra pozityvūs". Taip kalbėjo gen. Jazovas reporteriams savo trijų dienų vizito metu Suomijoje.

„Glasnost ir perestroika yra ne kiekvienam skirta ir naujas įstatymas Estijoje yra žingsnis atgal", kalbėjo gen. Jazovas, turėdamas mintyje naująjį Estijos įstatymą, reikalaujantį bent dviejų metų išgyventi Estijoje, kad galėtų balsuoti vietiniuose rinkimuose.

Padėka už knygas Lietuvai

New Yorkas. — Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos būstinę New Yorke neseniai pasiekė naujojo Kauno kunigų seminarijos dvasios tėvo kun. S. Tamkevičiaus laiškutis. „Ačiū už Jūsų labai mielą liepos 10 dienos laišką. Ir dar labiau ačiū už rūpestį mumis. Vakar gavau vieną maišą ir keturis siuntinius knygų. Labai miela ir džiugu. Už tokią paramą būsiu dėkingas ir aš ir kiti, kurie tas knygas skaitysime. Visas knygas gavau gerame stovyje. Knygas galite siųsti įvairaus turinio ir įvairaus išsilavinimo žmonėms. Be abejo, knygos lietuvių kalba labiau visiems prieinamos. Labai pageidautina ir grožinė literatūra ir literatūra katekizacijai, kaip antai kun. Celiešiaus „Ką mes tikime?" Atsiveria galimybė, jei ne mokykloj, tai bent prie bažnyčios mokyti religijos pagrindų, kuriasi „Carito", ateitininkų bibliotekėlės. Todėl jūsų parama knygomis yra labai reikalinga. Teatlygina Dievas visiems, kurie šią akciją remia".

Dėl informacijų knygų pasiuntimo reikalu galima kreiptis į Lietuvių Relginės šalpos įstaigą šiuo telefonu: 1—718—647-2434.

— **Vengrija** atnaujino diplomatinius ryšius su Izraeliu, kurie buvo nutraukti 1967 m., kai Izraelis pradėjo karą.

KALENDORIUS

Rugsėjo 23 d.: Linas, Teklė, Galintas, Galintė, Taga.

Rugsėjo 24 d.: Gerardas, Ema, Gedvinas, Sana.

Rugsėjo 25 d.: Kleopas, Aurelija, Maldonė, Vaigintas, Ramvydė, Želvė.

Rugsėjo 26 d.: Kipras, Justina, Gražina, Vydenis.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:38, leidžiasi 6:48

Temperatūra šeštadienį 56 l., sekmadienį 59 l., pirmadienį 62 l., antradienį 70 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

STUDENTAI ATEITININKAI DAINAVOJE

Beveik visą vasarą praleidau Dainavoje. Nuvažiavusi stovyklon birželio paskutinę savaitę, į namus sugrįžau tik rugpjūčio viduryje. Dainavoje dirbau su įvairaus amžiaus lietuviukais ateitininkais: buvau jiems vadovė, mokytoja ir draugė. Nors vadovauti man visada labai patiko, vadovavimas buvo sunkus, 24 valandų paroje darbas. Su stovyklautojais reikėjo miegoti, valgyti, sportuoti, žaisti, o svarbiausia, juos nuolat globoti. Po ilgos, nuotaikingos vasaros Dainavoje, buvau laiminga, bet pavargusi...

Pagaliau, vasaros pabaigoje ir man teko būti stovyklautoja!!! Į Dainavą sugrįžau dalyvauti Studentų Ateitininkų sąjungos vasaros stovykloje, kuri vyko nuo sekmadienio, rugpjūčio 27 d. iki penktadienio, rugsėjo 1 d.

Kartu su broliu Darium atvažiavome į stovyklą jau vėlyvą sekmadienio popietę. Tą vakarą, nusitęsusį iki vėlyvos nakties, atvyko beveik visi stovyklautojai. Kadangi mūsų buvo nedaug, visi apsigyvenome stovyklavietės Baltuose rūmuose. Sekmadienio vakare kalbėjomės, susipažinome, ir pasiruošėme smagiai savaitei.

Pirmadienio rytą įvyko oficialūs susipažinimo pusryčiai, kuriuos paruošė šeimininkė Vida Duobaitė. Pusryčių metu, aptarėme ką per savaitę norėtume atlikti. Po to, nuvykome kiton ežero pusėn, kur lipdėme puodus ir statėme įvairias formas iš molio. Šiuos darbelius planavome išdeginti duobėje po laužu vėliau tą savaitę. Keramikos užsiėmimas ir žaidimai tęsėsi iki pietų.

Skaniai pavalgę, visi važiavome į netolimą Manchester miestelį aplankyti įvairias krautuvėles ir kavinę. Sugrįžę Dainavon įsijungėme į užsiėmimo būrelius, kuriuos patys pasirinkome. Dalis studentų statė Vyto Čuplinsko suprojektuotą kryžių; kiti skaitė literatūrą ir ją nagrinėjo, arba leido dienines laikraštėlį. Aš priklausiau virimo būreliui, kuris, vadovaujant Vidai, paruošdavo vakarienę.

Po užsiėmimų, išklausėme šv. Mišias, atnašaujamas stovyklos kapeliono kun. Kastyčio Ramanausko. Po pamaldų valgėme vakarienę. Vakare susirinkome pasiklausyti poezijos skaitymo iš Lietuvoje įrašytos juostelės. Ir patys skaitėme Bernardo Brazdžionio eilėraščius iš Lietuvoje išleisto almanacho „Poezijos pavasaris".

Antradienį, pakėlę vėliavą ir pavalgę pusryčius, dalyvavome religinėse diskusijose, kurias pravedė kun. Kastytis. Kalbėjome apie bažnytinius klausimus, kurie mums buvo asmeniškai svarbūs. Po pietų, drąsesni studentai maudėsi vėsiame Spyglio ežere, o kiti lošė tinklinį ir sportavo. Užsiėmimų būreliai baigė savo darbus prieš vakarienę.

Pavalgę rinkomės susikaupimo vakarui. Kalbėjome apie Dievo reikšmę mums, padėkojome Jam už nuolatinę globą ir prašėme Jo pagalbos visuose mūsų užsimojimuose. Po šv. Mišių ir naktipiečių, kai kurie dar rinkosi tęsti maldos būrelio diskusijas.

Trečiadienio rytą pasikalbėjimas su Saulium Galadausku, vienu iš Lietuvos ateitininkų steigėjų. Saulius mums papasakojo apie ateitininkus Lietuvoje ir aiškino apie problemas ir kliūtis, kurios jiems trukdo atsikurti. Jis patarė, kaip mes išeivijoje galėtume padėti Lietuvos ateitininkams. Po pietų beveik visi stovyklautojai perplaukė Spyglį ir smagiai maudėsi bei šildėsi saulėje. Po užsiėmimų ir vakarienės, su kun. Kastyčiu diskutavome apie teodicėją arba Dievo buvimą. Svarstėme, kokiais būdais būtų galima įrodyti, kad Dievas yra. Diskusijas sekė šv. Mišios, naktipiečiai ir „Dainų laužas". Kai visi sugrįžo į Baltuosius rūmus, du studentai tą šaltą naktį savo miegmaišiuose nakvojo paežerėje.

Ketvirtadienio rytą anksčiau atsikėliau, nes turėjau susitvarkyti ir pasiruošti važiuoti į aerouostą Detroite. Atsisveikinau su draugais ir išskubėjau į automobilį, nes manęs laukė oficialus stovyklos šoferis Gytis Liulevičius. Parskridusi namo, praleidau visą dieną universitete.

Kitą rytą, penktadienį, kartu su broliu Audrium sugrįžau į Dainavą, į Ateitininkų federacijos studijų savaitgalį. Tuojau pamačiau naujai pastatytą studentų ateitininkų kryžių, puošiantį Kryžių kalno viršūnę. Pasikalbėjusi su draugais sužinojau, kad ketvirtadienį daug ką praleidau. Past tę kryžių, studentai po pietų maudėsi ir slidinėjo smagia „Slip-n-Slide" nuošliauža kitoje ežero pusėje. Vyko diskusijos apie Šv. Raštą ir visi kartu dalyvavo šv. Mišiose. Po vakarienės vyko iškilmingas vyno ragavimas ir net antras laužas.

Studentų ateitininkų stovykla oficialiai pasibaigė penktadienį, tačiau mes neišsiskirstėme. Kartu su Studijų savaitgalio dalyviais praleidome dar tris dienas Dainavoje. Nors šių metų SAS stovykla nebuvo gausi, mes vienas kitą geriau pažinome ir artimiau susidraugavome. Buvo smagu mažame būrelyje diskutuoti ir dirbti, nes kiekvienas studentas turėjo progą pasireikšti. Pasilsėję ir patenkinti, buvome pasiruošę aktyviai dalyvauti Ateitininkų federacijos studijų dienose ir pašventinti savo naujai pastatytą kryžių.

Rima Polikaitytė

Rima Polikaitytė šalia studentų ateitininkų Dainavoje pastatyto kryžiaus.

JAS VADOVYBĖ APTARĖ VEIKLOS PLANUS

Jaunųjų Ateitininkų sąjungos centro valdyba posėdžiavo sekmadienį, rugsėjo 17 d., Ateininkų namuose. Posėdyje dalyvavo sąjungos pirmininkė Laima Šalčiuvienė ir narės dr. Marytė Gaižutienė, Raminta Marchertienė, Jūratė Norvilienė, Eglė Paulikienė ir Rita Venclovienė.

Buvo aptarti šių metų užsimojimai:

1. Vasaros stovyklos Dainavoje, įvyksiančios 1990 m. liepos 8-22 dienomis, ruošimas.
2. Stovykloje vadovaujančių moksleivių paruošiamieji kursai.
3. Aplinkraščių kuopoms siuntimas.
4. Stovykloms programinio vadovo išleidimas.
6. Veikiančių kuopų Clevelande, Detroite, Toronte-Hamiltone, Los Angeles ir JAV-ių rytuose aplankymas.

Bus stengiamasi nusiųsti JAS CV atstovę į Lietuvą š.m. lapkričio mėn. ruošiamai Ateitininkų Steigiamajai konferencijai.

Kitas posėdis įvyks spalio 15 d. Ateitininkų namuose.

J. N.

TAUTOS DIDVYRIAI GRĄŽINAMI LIETUVON

Šešių asmenų delegacija rugpjūčio 24 išvyko iš Panevėžio į Lenkiją, į Pucką, parsivežti a.a. kun. Alfonso Lipniūno ir a.a. chemijos inž. Antano Šapalo palaikų. Abu žymūs visuomeninkai, padarę didelį įnašą į besikuriančias Lietuvos jaunimo organizacijas: ateitininkų, pavasarininkų, angelaičių, buvo nacių aukos Stutthofo lageryje. Jie buvo palaidoti vienas šalia kito Pucko kapinėse.

Kun. Juozapas Antanavičius, Panevėžio katedros klebonas, Lietuvių Informacijos centrui New Yorke telefonu pranešė, kad abiejų velionių palaikai bus pagerbti Vilniaus katedroje. Po to kun. Lipniūno palaikai bus nuvežti į Panevėžį, kur bus iškilmingai palaidoti Panevėžio katedros šventoriuje. Kun. Lipniūnas šioje katedroje vikaravo ir buvo vyskupijos, o faktiškai ir visos Lietuvos, jaunimo direktorius.

Inž. Šapalo palaikai bus iškilmingai palaidoti Prienuose, iš kur buvo kilęs ir kur daugiausiai reiškėsi.

(LIC)

DALYVAUKITE „ATEITIES" ŽURNALO KONKURSE

Rašykite rašinius, kurkite eilėraščius, pyškinkite foto aparatais – „Ateities" žurnalas skelbia konkursą visam ateitininkiškam jaunimui. Konkursiniai darbai turi redaktorę pasiekti iki š.m. rugsėjo 30 Redakcijos adresas: **D. Bindokienė, 7155 S. Homan Ave., Chicago, IL 60629 (tel. 312—776-2036).**

Vasario 16 gimnazijos moksleiviai dalyvavo Vokietijos ateitininkų šventėje Memmingene. Paskutinėj eilėj 4 iš kairės ateitininkų federacijos vadas J. Polikaitis, prelatas A. Bunga. Pirma iš dešinės kuopos globėja M. Šmitienė.

ATEITIES AKADEMINIS SAVAITGALIS

Šiemetinis Ateities Akademinis savaitgalis vyks spalio 27-29 dienomis Chicagoje ir Lemonte. Savaitgalio tema yra Lietuvos kultūros vizija, o jo šūkis: „Ateitį regim tėvynės laimingą". Net trys savaitgalio programos dalyviai atvyksta iš Lietuvos: literatūrologė Vanda Zaborskaitė, žurnalo „Krantai" redaktorius poetas Vaidotas Daunys ir jaunas poetas Julius Keleras.

Savaitgalis prasideda literatūros vakaru penktadienį, spalio 27 d., Jaunimo centro kavinėje. Šeštadienio programa vyksta Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Čia dalyviai girdės Vaidoto Daunio ir Kęstučio Skrupskelio paskaitas, o taip pat dalyvaus svarstybose „Lietuvos kultūros vizija", kurias praves Kazys Almenas. Šeštadienio vakare Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks „Ateities" žurnalo vakaras, kurio programą atlieka poetas Bernardas Brazdžionis ir solistas Jonas Jocys. Sekmadienio programa vyks Ateitininkų namuose Lemonte: čia dalyviai išgirs Vandos Zaborskaitės paskaitą apie Vaižgantą ir Lietuvos atgimimą, o taip pat ir Mirgos Girniuvienės paskaitą apie toleranciją Lietuvoje ir išeivijoje.

ĮSPŪDŽIAI IŠ LIETUVOS

Jaunimas dalinsis įspūdžiais iš Lietuvos vakaronėje penktadienį, spalio 6 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Tai pirmoji šio sezono Chicagos ateitininkų sendraugių skyriaus ruošiama vakaronė. Šioje vakaronėje grupė studentų ateitininkų, dalyvavusių Roko marše ir Vilniaus universiteto kursuose, pasidalins įspūdžiais su vakaronės dalyviais. Visus vakaronėn kviečia Chicagos ateitininkų sendraugių skyrius.

REMKIME ATEITININKŲ FEDERACIJOS FONDĄ

Ateitininkų federacijos fondas prašo skiriamas aukas siųsti Fondo pirmininkui Povilui Kiliui, 12507 S. McVickers St., Palos Heights, IL 60463. Telefonas (312) 385-8924. Čekius rašyti: Lithuanian Cath. Federation Ateitis.

Mokslas turi tarnauti tikėjimui stiprinti, o ne turtams įsigyti.

K. Noetzel

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
5522 S. Wolf Rd., tel. 246-4000
Western Springs, IL
6132 S. Kedzie, tel. 778-6969
Chicago, IL
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 778-7679 Kab. 582-0221
Valandos susitarus

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W.127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. 735-7709
217 E. 127st St.
Lemont, IL 60439
Tel. 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 352-4487

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Praeitis ir ateitis

PRIKLAUSO MUMS

Reikia žvelgti į praeitį prieš aštuoniasdešimt metų, kad geriau būtų matyti ateitis. Rytoj bus iškilmingas minėjimas, kai „Draugas" pradėjo eiti. Ryžtingi to meto spaudos darbininkai pasiryžo šokti tartum į šaltą vandenį ir plaukti. Gyvenimas tada nebuvo nei labai gražus, nei juo labiau lengvas. Nauji ateiviai dar tik buvo pradėję kurtis.

Pati Amerika nebuvo turtinga ir teisiškai susitvarkiusi valstybė, nė socialiai rūpinosi darbininkų darbo sąlygomis ir jų sveikata. Patys darbininkai turėjo pasirūpinti savimi. Juoba tai turėjo rūpintis nauji ateiviai, kurie dar nė kalbos gerai nemokėjo. Jiems pagalbon atėjo vienas kitas jau įsigyvenęs inteligentas, kunigas ir prasimušęs darbininkas, pasižymįs sąžiningumu, paliktos tėvynės ilgesiu ir organizaciniais sugebėjimais.

Laikraščių jau buvo, bet ir užsidarė greičiau, negu juos galėjo skaityti paprasti darbo žmonės. Jie kovojo ne tik už socialinį gyvenimą, bet ir už klaidingas idėjas, kurios buvo svetimos ir nepadėjo lietuviams ateiviams, besikuriantiems naujame krašte. Reikėjo laikraščio, kuris būtų visapusiškas, kuris ateivius jungtų su palikta tėviške, kuris žadintų meilę tėvynei ir tėvynėje turėtai religijai.

Lietuvių dauguma buvo katalikai, bet svetimame krašte jie nerado savo sielai dvasinio maisto, kurį tinkamai suprastų ir tinkamai juo galėtų gyventi. Svetimieji, nors aptarnavo nuoširdžiai, nebuvo kaip savi, kurie kalba sava kalba, sako suprantamus pamokslus ir padeda savo sunkumus suprasti išeivijos ir sunkių darbų sąlygose.

Šiam tikslui ir buvo steigiamas 1909 m. rugpjūčio mėnesį „Draugas" Wilkes Barre miestelyje, nors numatytas redaktorius kun. Antanas Kaupas gyveno toli ir buvo užsiėmęs savo parapijos sunkiais reikalais. Bet į šaltą vandenį įšokęs pirmasis redaktorius kun. A. Kaupas turėjo plaukti. Su juo plaukė pagelbininkai.

*

Kaip jau anksčiau minėta, „Draugas" su pačiu redaktorium 1912 metais persikėlė į Chicagą. Už metų redaktorių ištiko netikėta mirtis. Vėžys ir dabar nėra lengvai nugalimas, juo labiau prieš daugelį metų. Ir jis išsiskyrė iš gyvųjų 1913 m. Vėliau atvyko jo brolis Julius Kaupas. Po jo atėjo kun. Fabijonas Kemėšis, puikus spaudos darbininkas ir organizatorius. Dar vėliau laikinai buvo redaktorius kun. Julijonas Kazakas ir kiti.

Ilgai bendradarbiavęs, prieš septyniasdešimt metų 1919 metais perėmus „Draugą" Marijonų vienuolijai, jį redagavo jau pasižymėjęs spaudos darbininkas kun. Pranas Būčys. Jam išvykus į nepriklausomą Lietuvą kurti su kitais universitetą, redaktoriai buvo kun. Kazimieras Rėklaitis, kun. Vincas Kulikauskas, kun. Kazimieras Matulaitis. 1928 m. grįžęs iš Lietuvos Seimo narys vyriausiu redaktorium buvo pakviestas patyręs spaudos ir visuomenės darbuotojas Leonardas Šimutis. Jis dirbo šiame dienraštyje keturiasdešimt metų be pertraukos.

Redaktorių ir administratorių keitimasis, ilgesnis ar trumpesnis spaudos darbas ar spaudos darbo administravimas išsėmė vieno ar kito jėgas. Jie mieliau ėjo prie kitų darbų, kurių buvo daug besikuriančioje išeivijoje ir besitvarkančioje Marijonų vienuolijoje. Tų šaltų vandenų, net potvynių per tiek laiko buvo daug. Jų šiuo metu net suskaityti negalima ir neskaičiuojame.

Reikia tik prisiminti du karus, kurie palietė pačią Ameriką ir čia gyvenančius lietuvius. Prisimintina ir okupacija — viena ir antra, paskui vėl ta pati bolševikinė, kuri reikalavo iš spaudos darbininkų nuolatinio sekimo pasaulio įvykių. Ypač reikėjo žvelgti į įvykius, kančias, persekiojimus ir trėmimus tėvynėje ar tėvų žemėje. Bet nesuklupo nė vienas redaktorius. Nepamainomas tuo metu redaktorius ir nenuilstantis lietuvių visuomenės atstovas buvo Leo Ardas Šimutis. Jis pasitiko iš naujųjų ateivių bangą, naujus spaudos žmones, kurie atsinešė savo patirtį ir naujo gyvenimo reikalavimų supratimą.

*

Šiuo metu, kai minimas „Draugo" 80 metų jubiliejus, jis yra vienintelis dienraštis išeivijoje ir kalba lietuvių visuomenei visais reikalais. Kaip kadaise sakė Somerset Maugham, „spauda ne tik botagas, bet visuomenės žadintojas ir skatintojas". Kada jau išmirę visi ankstyvieji redaktoriai ir administratoriai, kada naujos gyvenimo sąlygos ir nauji reikalavimai, jis ir šiuo metu skatina lietuvius, kad jie neužmirštų tėvynės ar tėvų žemės, kad jie neužmirštų patys savęs. Visų pareiga kalbėti už nekalbančią, nors dabar prakalbėjusią tautą. Visuomenė išeivijoje yra Lietuvos liudininkai. „Draugas" nuolat turi prisiminti, kad lietuviai, gyveną išeivijoje ir gerai jau įsikūrę, neužmirštų savo liudijimo pareigų.

Daug kartų „Draugo" leidėjams ir redakcijai reikėjo šokti užsimerkus į šaltą vandenį, bet jie visuomet jautė savo pareigas, kad turi kalbėti, turi būti visuomenės balsas, veidrodis ir veiklos rodiklis. Dienraštis nuolat skatino visuomeninę, politinę, organizacinę veiklą. Taip pat, anot to paties S. Maugham, neišsiliejo į visuomeninę veiklą pats, kad toje veikloje nepaskęstų, kad ją matytų iš tolo ir galėtų stebėti tikslius ir netikslius ėjimus. Tai svarbu pačiai visuomenei ir jos darbų rezultatams. Ir šiandien lietuviškos spaudos labiausiai bijo okupantas, jos nekenčia okupanto tarnai ir pritarėjai, jos įtaką mažina tėvynės priešai.

Tai „Draugo" išsilaikymo paslaptis per aštuoniasdešimt neramių metų, kurie dažnai žadėjo ne tik nepakeliamus sunkumus, bet ir negalimumą ištesėti, kai aplinkui virte virė nepalankios sąlygos ir kliūtys. Bet drąsa, kantrybė, ištvermė ir pasiryžimas veda „Draugo" leidėjus, redakciją ir administraciją iš praeities pasiryžimo į nemirštamą ateitį, kuri žiba viltimis. Jie dar yra pasiryžę ištesėti, kol bus reikalingi lietuviškai išeivijos visuomenei ir tėvynei Lietuvai. Čia ir ten šviečia ta pati saulė, bet jos šviesa čia regima, o ten laukiama.

Pr. Gr.

Patyrimas susidaro ne iš tų dalykų, kuriuos matėme, bet iš to, ką apsvarstėme.

J. M. Pereda

Mokytis iš patyrimo — daug kaštuoja, bet jokia kita mokykla kvailių išmokyti negali.

B. Franklin

NATO VADOVYBĖ PERSVARSTO PLANUS

Daugiau dėmesio ūkinėms problemoms, mažiau kariškoms

Europos spaudoje paskutiniu metu gana kritiškai buvo nemažai rašoma apie besikeičiančias NATO valstybių pažiūras, kiek tai liečia galimą konfliktą su Varšuvos pakto valstybėmis. Ir šios pažiūros pasireiškia, nežiūrint to fakto, kad dar ir šiandien nuo Baltijos jūros ligi Čekoslovakijos ribų per Europos vidurį tebėra išvesta aukšta, dviguba spygliuotų vielų tvora, kurią saugoja bokštuose sulipę Rytų Vokietijos kariai, dažnai lydimi apmokytų vilkinių šunų. Šios sienos apsaugą dar papildo sovietiniai Hind tipo helikopteriai. Kai kurios pasienio vietovės užminuotos, kad motorizuoti pabėgėliai negalėtų pasiekti laisvės.

Tačiau besikeičiantis gyvenimas, skiriąs Rytus nuo Vakarų, šią užtvarą demaskuoja, kaip „šaltojo karo" niekingą senieną. Ir kai šiuo metu deramasi dėl pagirndinių karinių jėgų sumažinimo, kai prekyba tarp Rytų ir Vakarų sparčiai plečiasi, tai rodo, kad tokia užtvara yra nereikalinga. Jos nevertumą įrodė Vengrija, per kurios sienas į V. Vokietiją jau perbgo dešimtys tūkstančių laimingų vokiečių iš Honeckerio rojaus. Šie vokiečiai veržiasi į Faterlandą, kur upės medumi teka ir kur savo valdžią galima kritikuoti net ligi užkimimo...

Vokiečių nuomonės

Šių nuotaikų šešėlyje daug žinovų prielaidžiauja, kad besikeičiant tarptautinei būklei nėra būtino reikalo laikyti tankų mases bei kitus ginklus parengties stovyje, lyg pasiruošus pulti ar nuo priešo gintis.

Dabartinis NATO gen. sekretorius vokietis Manfred Woerner teigia, kad, „Europai keičiant savo politinį veidą, jos saugumo nebus galima užtikrinti vien tik karinėmis priemonėmis". Mat šiuo metu V. Vokietijoje yra įsigalėjusi pažiūra, kad Europos bendruomenė turėtų perimti viso kontinento gynybą iš dabartinių NATO vadų, kur pirmuoju smuiku groja JAV.

D. Kramer, vokiečių Marshalio plano direktorius, galvoja, kad, jeigu Amerika nepakeis dabartinės pažiūros, jog Vokietija yra pirmųjų linijų karinės apsaugos eilėse, tai dabar esamos tarpe abiejų kraštų problemos dar labiau paaštrėsiančios.

Vokiečių visuomenė spaudžia savo vyriausybę, kad pastaroji keistų pažiūrą dėl branduolinių ginklų sumoderninimo. Taip pvz. R. Freudenstein, vokiečių bendruomenės užsienio politikos analistas, sako, kad „dabar gyvename paskutines amerikiečių amžiaus dienas. Mes turime nors kiek pamėginti atsipalaiduoti nuo Amerikos kariškumo".

Šiuo metu NATO tariamasi apie karinių pajėgų priekines pozicijas V. Vokietijoje. Klausimas, kurio krašto kariai turi šiose pozicijose budėti. Aišku, kaip dienos šviesa: V. Vokietijos. Gal ir kitų Europos kraštų? Bet tuo pat metu visoje Europoje užveržiama srovė, per kurią teka pinigai kariniams poreikiams. Vyrauja nuomonė, kad po metų apie 1990 metų vidurį visi NATO dalyviai suks galvas, iš kur gauti pinigų ginklavimosi reikalams.

Dar ir kita blogybė: apie 1995 m. V. Vokietijoje nebus pakankamai 18-mečių kariuomenės eilėms užpildyti. Ir net jau šiais metais kancleris H. Kohl negalėjo įvykdyti duotojo rinkiminio pažado, kad šių metų karinė tarnyba būsianti sutrumpinta iš 18 į 15 mėnesių. Tai vyksta dėl naujokų trūkumo.

JAV ir britų įsipareigojimai

Kai kurie šaltiniai teigia, kad gal po neilgo laikotarpio JAV nuo laikomų Europoje 312,000 karių galinti nukirpti apie 30,000 asmenų. Visi NATO kraštai, išskiriant gal tik vieną Turkiją, galvoja, kaip papildyti savo atsarginių gretas. Todėl Olandija jau apsisprendė nesiųsti savo aktyvios tarnybos karių į V. Vokietiją.

Šiuo metu D. Britanijos savanoriškos karinės jėgos esančios 4% mažesnės, negu įstatymu numatytų samdyti 150,000 asmenų. Lauktina, kad apie 1993 šioje armijoje tebus tik 135,000, o jau 1995 joje tetarnaus tik 100,000 piliečių.

Galimas dalykas, kad Anglija, norėdama prisidėti prie ginkluotų pajėgų sumažinimo, iš V. Vokietijos atitrauksianti į namus vieną oro keliu permetamą brigadą.

Šiuo metu NATO vadovybę baigia „nuskandinti" liaudies reikalavimai — laiškai, kad raudonoji grėsmė esanti žymiai persūdyta... ir reikia paskubomis nusiginkluoti.

Bet JAV gen. John R. Galvin, NATO sąjungininkų vyr. vadas Europoje, galvoja, kad „daugelis balsų, reikalaujančių nusiginkluoti pritils ir nusivils, kai jiems teks pasižiūrėti į sąskaitą, kuri jau nebus tokia žema, kaip jie tikėjosi. Varžybos ir toliau vyks tarpe Rytų ir Vakarų įvairiose gyvenimo šakose, nežiūrint atslūgusios konfrontacijos".

Pietų frontas

Palyginti silpnoką NATO pietų valstybių nugarą sudaro Ispanija, Italija, Graikija ir Turkija. Pati vakarinė pietryčių dalis — Ispanija yra atšalusi NATO reikalams. Ispanijos min. pirm. yra socialistas Gonzales. Jo vyriausybės reikalavimu iš Ispanijos turi išsikelti JAV 401-ji karo aviacijos taktinių naikintojų grupė, pajėgiausia vidužemio erdvėje. Laimė, kad Italijos vyriausybė sutiko šį galingą NATO kumštį priglausti Vidužemio jūros viduryje, Cratone vietovėje, Calabrijos provincijoje.

Po dvejų metų Vidužemio karo aviacijos jėgos kiek sustiprės, kai italai į fronto pozicijas įves savo baigiamą statyti mini — lėktuvnešį Garibaldi. Jis bus ginkluotas JAV AV-8B karo laivyno lėktuvais. Italai stengiasi sudaryti įspūdį, kad jie nuoširdžiai remia NATO karinę santarvę.

Turkijos vaidmuo ir jai parama

Anksčiau ir dabar Turkija tebėra stiprus NATO rėmėjas. Ypačiai kiek tai liečia žinių rinkimą apie Sov. S-gos karines jėgas. Sakoma, kad apie 50% karinių žinių apie Sov. S-os veiklą pasiekia Briuselio NATO štabus iš apie 20 specialių įrengimų Turkijoje. Vien tik INCIRLIK JAV karo aviacijos bazėje Pentagonas laiko apie 5000 asmenų. Už teikiamą pagalbą JAV duoda Turkijai 563 milijonus dol. karinės paramos ir „dovanų" forma.

Šiuo metu NATO karo aviacijos jėgos Turkijoje atlieka „skutamųjų" skrydžių ir bombardavimo pratimus. Kaip žinoma, V. Vokietijos gyventojai griežtai užprotestavo prieš savų pažeme skrendančių lėktuvų pratybas, o tokių per metus susidarydavo ligi 67,000.

Turkija, apgaubdama Marmuro jūrą saugoja du sąsiaurius: Bosforo ir Dardanelų, per kuriuos Sovietų karo laivai turi išplaukti iš Juodosios, kad patektų į Vidužemį. Tai yra labai svarbi Turkijos strateginė padėtis šiame pietryčių Europos kampe.

V. Vokietija milijoninėmis sumomis finansuoja Turkijos plieno pramonę ir kitas įmones, kad to krašto gyventojai neieškotų darbo Vokietijoje. Krašto min. pirm. Turgut Ozal vyriausybė stengiasi pakelti krašto gyventojų pragyvenimo lygį.

Taip pat ir JAV Turkijoje ruošia didžiulį pramonės projektą: netoliese nuo Ankaros yra statoma didžiulė įmonė, kurioje bus gaminami F-16 lėktuvai — naikintojai, dalis skiriama krašto reikalams, kita eksportui. Tas projektas Turkijai kainuos per 4.2 bilijonus dolerių, kurių dalį padengs JAV iš telkiamos karinės paramos lėšų. Turkijos pageidavimas yra tapti EC nariu.

Tačiau įstoti į Europos Community — EC netaip lengva: tai priklausys nuo to, kaip Europa vertins Turkiją, kaip NATO narį.

a.b.

Rimties valandėlei

ŽMOGAUS SŪNUS ATĖJO GALBĖTI

Evangelistas Lukas nurodo tas aplinkybes, kuriose buvo pasakytas palyginimas. Kristus pasakė šį palyginimą pakeliui į Jeruzalę Jericho mieste. Jėzus atėjo į muitininkų viršininko Zakiejaus namus ir juos palaimino: „Į šiuos namus šiandien atėjo išganymas, nes ir jis yra Abraomo palikuonis. Žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti, kas buvo pražuvę" (Lk.19,9-10).

Žydams tai girdint ir stebintis Kristaus žodžiais, jis ir pasako palyginimą apie minas. Iš to matyti, kad palyginimo tikslas išsklaidyti žydų įsitikinimą, kad tuojau, kai tik Kristus įžengs į Šventąjį Jeruzalės miestą, jis paskelbs garbingą Mesijo (taigi ir visų žydų) žemiškąją karalystę. Bet palyginime tasai didžiūnas, kuris rengiasi būti karaliumi, išvykstą į tolimą šalį ir grįš tik daug vėliau. Jam nesant namie, ištikimi tarnai turi darbuotis belaukdami šeimininko sugrįžimo bet kurią dieną ir valandą. Bet kai kuriems tas sugrįžimas bus baisus, jų laukia sunaikinimas.

Luko užrašytame palyginime yra ir istorinių užuominų. Kai sakoma, kad vienas didžiūnas, iškeliavo į tolimą šalį gauti karaliaus sosto, tai turima mintyje faktas, įvykęs Kristaus laikais. Mirus Erodui Didžiajam (apie 4 metus prieš Kristų) jo sūnus Archelajus, kuriam tėvas testamentu paliko Sostą, išvyko į Romą, kad ten gautų tėvo valios patvirtinimą. Žydai, kurie žinojo Archelajaus žiaurumą, nenorėdami turėti karaliumi tironą, iš paskos nusiuntė Romon delegaciją pareikšti, kad nenorį tokio valdovo. Žydai bijojosi Archelajaus ypač po to, kai jis vienų Velykų metu Jeruzalėje nužudė apie 3000 žydų, neva įtartų prieš jį sąmokslu. Imperatorius Augustas, išklausęs abiejų pusių, patvirtino Herodo valią tačiau Archelajus gavo ne karaliaus, o tik tetrarcho titulą. Kristus palyginime pavartojo kaip tik šį faktą, būdamas Jericho mieste, kurį Archelajus išpuošė gražiais rūmais.

Kadangi minų padalintojas yra valdovas, tai jis uoliems tarnams atlygina ne kaip pas Matą, pavesdamas didesnius turtus ir pakviesdamas į Viepaties džiaugsmą, o suteikdamas valdžią vienam ant 10 miestų, kitam ant penkių. Žodžiu, padarydamas savo karalystės bendravaldžiais. Jei tai perkelsime į palyginimo esmę ir prasmę, būtų klaida manyti, kad danguje žmonės gaus valdyti ką nors, eis kokias nors pareigas, o tik, kad pagal savo nuopelnus gaus didesnį ar mažesnį atlyginimą.

Tiek Mato palyginime apie talentus, tiek Luko apie minas, yra apsileidęs, tinginys tarnas, kurio rankose pinigas liko be naudos, be pelno ir dėl to atimamas iš jo. Dar to negana: yra nubaudžiamas už savo apsileidimą, nenorą valdovo pinigais pasinaudoti ir taip savininkui įtikti. Dvasine prasme, kas gautąsias Dievo dovanas paniekina, jas praranda, dėl to yra baudžiamas. O kas jomis gerai naudojosi, gauna dar didesnių.

Palyginime, aišku, Archelajus nėra Kristaus tipas, tačiau žydai, kurie nenorėjo jo turėti karalium, yra tipas žydų, kurie prieš Pilotą šaukė: „Mes neturime karaliaus, tiktai ciesorių" (Jn.19,15). Kai palyginime kalbama, kad valdovas nugalabijo tuos, kurie nenorėjo jo turėti savo karalium, yra aliuzija į netolimą laiką, kada 70 m. po Kristaus, Jeruzalės apgulimo ir sunaikinimo metu žuvo apie 1 mil. ir 100,000 žydų. Taip Kristus savo palyginime padaro pranašišką užuominą, kas įvyks tiem, kurie atmetė dangaus karalių, Mesiją, Viešpatį, Gelbėtoją.

J.V.

BRAZILIJA

KAZYS KARUŽA

8

Buvau pasiruošęs praleisti 4 dienas kalnuose pas Silius. Pasiėmiau savo daiktus ir laukiu atvažiuojant Anupro Kindurio. Einu prie salono lango. Žiūriu jau stovi su automobiliu atvykęs Anupras prie prelato namų. Buvo 9 val. ryto. Atsisveikinu laikinai su prel. Pijum ir rėžiame tais pačiais keliais į Campos Do Jordao. Rytas gražus, dangus mėlynas ir saulėtas. Kelias lygus, asfaltuotas. Netrukus atsidūrėme prie Silių vilos „Romuvos".

Šeimininkas praveria vartus. Pasisveikinu. Ateina ir Klera Silienė. Tuojau nuveda mane su mano lagaminais į sodo pusę, kur yra įrengtas su visais patogumais miegamasis kambarys. Pasidedu daiktus ir grįžtame į jų rezidenciją. Kiek pasikalbėjome. Tuo tarpu Silienė paruošė pietus. Tarnaitė 13 metų amžiaus pataisė stalą. Šnekučiuojamės prie pietų stalo ir mudu su mjr. Silium nuklystame į Lietuvos sodybas, miestus, žaliuosius miškus ir pievas. Abudu gerai prisimename 1918 metus, kai iš vergijos išbridusi kūrėsi Nepriklausomoji Lietuva. Kalbėjome apie vyriausybę ir kariuomenę, kurioje jam teko tarnauti, baigus karo mokyklą ir darbuotis ryšių batalijone Šančiuose. Taip apibėgome savo prisiminimais Lietuvos praeitį. Palietėme vieną kitą politinį klausimą ir sunkią tėvynės dabartį, kad ten viešpatauja raudonasis smauglys. Mums bekalbant, priartėjo vakaras ir gerokai sutemo. Į miegamąjį kambarį mane palydi abudu Siliai. Parodo visas skaras ir užtiesalus ir sako:

— Čia užsiklojimo užteks. Manau, kad nesušalsite. O jeigu bus šalta, tai padedu ant lovos galo dar vieną skarą, kurią galėsite užsimesti ant kojų nakties metu, kad būtų šilčiau. Žinote, naktys labai šaltos lauke, o nėra įrengta šildomosios krosnelės, tai ir kambarys atvėsta.

Abudu išėjo į savo rezidenciją, kurią apšildo elektriniu pečiuku... Netrukus grįžta mjr. Silius ir atneša pasišildyti kambarį elektrinę lempą. Įjungia ir išeina. Padegė gerą pusvalandį ir lempa perdegė. Kambarys pradėjo šalti. Apsiklojau viskuo ką radau ir netrukus užmigau. Po trijų valandų atbudau. Atsikeliu ir einu į „linksmą" vietą. Kambarys šaltas, kaip ledaunė. Basas einu koklinėmis grindimis. Šala kojos ir visas kūnas. Šoku į lovą ir vėl gerai užsikloju. Jaučiu šaltį, drebu po skaromis, bet vis tik atšilau ir užmigau...

Atbudau ir jaučiu, kad rytas. Bijau lipti iš lovos. Jaučiu, kad kambarys šaltas. Guliu ir noriu keltis. Šoku iš lovos. Jau 7 val. ryto. Atitraukiu užuolaidą, saulė šviečia ir saulės auksinius spindulius žeria į kurortines sodybas ir budina žmones iš gilaus miego. Einu į prausyklą, apsitvarkau, bet jaučiu šaltį ir kvėpuoju lyg Sibiro šaltu oru. Apsirengiau ir einu į sodelį, atsistoju prie gėlių krūmų. O šalta, šalta, oras kaip perlas tyras ir plaučiams sveika kvėpuoti, gal ir per šaltas mano organizmui, bet reikia taikytis prie aplinkybių.

Prie cementinio tako ant svirtelės įtaisytas stiklinis indelis, pripildytas cukrinio skysčio. Jį apspitę su smailais snapeliais Kanibar paukščiukai geria skystį per stiklinius vamzdelius. Jie siuva pakaitomis vienas paskui kitą, kaip kada net keturi ir daugiau, kaip bičių avilio bitės vasaros metu žydinčioj pievoj.

Man patiko tie maži paukštukai. Jų galėjo pralėkti apie geras šimtas, bet kur tau suskaitysi. Jie atlekia, geria, lekia ir vėl grįžta ir vėl geria. Jie taip tiesiai skraido, kaip šaudyklės staklėse, kurias dar gerai prisimenu iš vaikystės, kai mama ausdavo baltas drobes. O šie paukštukai neaudžia drobių, o tik nuramina savo rytmečio troškulį.

Taip vaikštinėju paryčiu lauke cementiniu takeliu ir vėl grįžtu ir žvalgausi į tuos nenuoramas rytmečio paukštukus ir tas žalias vainikuotas pušis, kurių šakos išleistos vainikais aplinkui kamieną nuo apačios iki viršūnės, o pati viršūnė baigiasi buketo forma. Paslankiojau po sodelį, bet prisibijau skambinti, nes šeimininkai tikriausia sau saldžiai miega. Žioplinėju dar gerą pusvalandį sodelyje. Jau apie 9 val. ryto. Neiškentęs ir šalčio prispaustas, pasibeldžiu į šeimininkų virtuvės duris. Jie tik sujudo ir kėlėsi iš lovos, bet mane mjr. Silius įleidžia ir klausia, kaip išmiegojau. Atsakiau drąsiai — „puikiai jaučiuosi". Atsirado ir Klera, paruošė kavą ir užkandžius. Apie 11 val. ryto nutarėme važiuoti į miestą pažiūrėti ir pamatyti gražių vietų apylinkėje ir susipažinti arčiau su kurortiniu miesteliu.

Klera persišaldė ir labai kosėjo. Aš jai primenu, kad eitų pas daktarą, gautų vaistų ir nustotų kosėjus, bet ji užsispyrė neiti, tai ir sirgdama su mumis važinėjo. Ji vairuoja automobilį ir laksto po gatves, kaip aštuoniolikinė su visokiais mandrais pakraipymais, be jokios baimės, bet vietomis prilaikė automobilio greitį, nes yra stabdymo ženklai miesto gatvėse. Peršokus ženklus, vėl dumia pirmyn vingiuotais keliais ir brukuotomis gatvėmis, kurios labai siauros ir vietomis vingiuotos. Vis kyla aukštyn į kalnus.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

PAMINĖJO „DRAUGO" KULTŪRINIO PRIEDO SUKAKTĮ

Rugsėjo 2 d. suėjo 40 metų, kaip šeštadieniais su dienraščiu „Draugu" išleidžiamas ir kultūrinis priedas. Nors pats priedas tą sukaktį savo skaitytojams priminė tik vieno puslapio kamputyje išspausdintu trumpu informaciniu pranešimu, tačiau Amerikos Balso radijas sekmadienio, liepos 10 d., laidose apie „Draugo" kultūrinio priedo brandžią sukaktį savo gausius klausytojus Lietuvoje ir kitose pasaulio vietose, kur jis girdimas, painformavo daug plačiau.

Pirmiausia buvo apžvelgtas vakarykščio „Draugo" šeštadieninio kultūrinio priedo turinys. Sąjūdžio informacijos agentūros korespondentės Ramunės Sakalauskaitės reportažas iš ekspedicijos į Igarką, kur buvo iškasti ir į Lietuvą parvežti Sibiro tremtinių palaikai, „Vyturio" leidyklos Vilniuje šiais metais išleistos knygos „Amžino įšalo žemėje" recenzija, Sibiro tremtinių dainos, informacija apie Lietuvos dailininkų Danutės Plikionytės-Bružienės ir Kęstučio Balčikonio Chicagoje vykusią parodą.

Prieš tai diktoriaus telefonu paklausta apie „Draugo" kultūrinio priedo nueitąjį kelią, jo redaktorė Aušrelė Liulevičienė atsakė, kad visada eita dviem kryptim — informuoti apie Lietuvos ir užsienio, ypač Amerikos lietuvių kultūrinį gyvenimą. Pastebėjusi, kad pastaruoju metu vis gausiau atsiranda medžiagos apie Lietuvą tiek dienraščio, tiek šeštadieninio priedo puslapiuose, redaktorė prisiminė prof. Vytauto Landsbergio žodžius, pasakytus Europos lietuvių studijų savaitėje Gotlando saloje.

A. Liulevičienė sakė: „Landsbergis gražiai charakterizavo visą mūsų viešąjį gyvenimą per praėjusius metus, kaipo sąjūdžio metai... Ir Draugo kultūriniame priede pirmasis akcentas be jokio klausimo atrodė, kad turi būti mūsų tautos dabartinei padėčiai ir ypač jos pergyvenimams ir jos siekimams... Išeivija pati turi savo prasmingą lietuvišką kultūrinį gyvenmą ir turi turėti jo veidrodį. Šitapaskirtis yra viena iš tų, kurią priedas turi atlikti. Jo didelė problema yra, kad kiekvieną šeštadienį jis teturi tik keturis puslapius, o juose įmanoma rodyti tik mažą dalelę visko, ko galima, ko norima..."

Per Amerikos Balsą perduotoje informacijoje paminėta, kad pirmasis 1949.IX.2 pradėto leisti šeštadienio kultūrinio priedo redaktorius buvo kun. dr. J. Prunskis, nuo 1961 m. priedą redagavo jo sumanytojas K. Bradūnas, gerokai pakėlęs jo lygį, o jam 1982 m. išėjus į pensiją priedą redaguoja Aušrelė Liulevičienė. Taip pat nebuvo užmiršta klausytojus painformuoti, kad didžiausią išeivijos lietuvių dienraštį „Draugą" su šeštadieniniu kultūriniu priedu leidžia lietuvių marijonų vienuolija ir vyr. redaktorius nuo 1958 m. yra kun. Pranas Garšva.

VILNIAUS RADIJAS SVEIKINA „TĖVYNĖS GARSUS"

Šių metų rugsėjo 8 d. (ar 9?) Clevelando lietuvių radijo valandėlei „Tėvynės garsai" suėjo 40 metų. Ją įsteigė Jaunutis Nasvytis, o per pastaruosius 35 metus „Tėvynės garsų" radijo valandėlei vadovauja radijui savo gyvenimą paskyręs gražiabalsis diktorius Juozas Stempužis. Ta proga Vilniaus radijas sukaktį minintiems „Tėvynės garsams" rugsėjo 8 d. programoje paskyrė apie dešimt minučių. Reportažo pradžioje iš Clevelando pertransliavo valandėlės atidarymo su J. Stempužio balsu įrašą, po to perdavė J. Stempužio biografijos svarbesnius metmenis, kuriems medžiaga buvo paimta iš Clevelando lietuvių Dievo Motinos parapijos leidžiamo biuletenio. Svarbiausia reportažo dalis buvo sveikinimas, kurį perskaitė diktorė Rita Jakutytė;

„Ši diena Juozui Stempužiui ir visiems Tėvynės garsų pagalbininkams, rėmėjams, klausytojams ypatinga: šiandien Tėvynės garsų programai sukanka lygiai 40 metų. Vilniaus radijas nuoširdžiai sveikina gerbiamą Stempužį, visus programos rėmėjus su šia sukaktim. Keturiasdešimtmetis žmogaus gyvenime pati kūrybinė branda. Į radijo tokią sukaktį manyčiau jungiasi kūrybinė branda, tautos ir tėvynės istorija, jos ateitis. Istorija Lietuvai ir tautai nebuvo nei teisinga, nei gailestinga. Vieni nuo kitų atskirti, išblaškyti, perėję ašarų ir kančių kelius, išvaikščioję purviniausius istorijos šunkelius, dabar visgi įeiname į platų viešklelį, kol kas su gausybe kryžkelių. Tiesiame vieni į kitus rankas, sakome teisingą žodį. Norime būti vieninga tauta, norime būti dorais lietuviais", pabrėžė vilniškių radijo darbuotojų sveikinime Rima Jakutytė, toliau tęsdama:

„Ir tuo keliu jau esame nuėję tiek, kad mes, Vilniaus radijo žurnalistai, galime Tėvynės garsų redaktorių ir jo talkininkus jubiliejaus proga pasveikinti ir kaip kolegos kolegas... Žinome, kad per 40 metų Tėvynės garsų radijo programa savo pirmuoju tikslu įsirašė: gimtasis žodis ir lietuviška daina tegu gaivina Nemuno šalies prisiminimus ir stiprina mūsų jėgas tolimoje kelionėje į laisvą Lietuvą... Laisva, nepriklausoma Lietuvos valstybė — lietuvių tautos tikslas. Ir tame kelyje, toje kelionėje esame visi..."

JAV KONGRESMANAI, KURIŲ ŠAKNYS YRA LIETUVOJE

Kaip žinia, dabartinio JAV Kongreso Atstovų rūmuose yra penki nariai, kurių tėvai ar protėviai kilę iš Lietuvos. Naujai išrinkto iš Texas valstijos JAV Atstovų rūmų nario Bill Sarpalius abu seneliai yra gimę Lietuvoje ir pats kongresmanas tuo didžiuojasi. Lietuviško kraujo turi ir mums jau pažįstamas JAV Kongreso narys iš Illinois valstijos Dick Durbin'as. Pasak vašingtoniškės Astos Banionytės, Durbinas palaiko ryšius su Springfieldo mieste, Illinois, kurio apygardai jis atstovauja Washingtone, esančiu lietuvių klubu.

Lietuvos žydų sūnus yra Atstovų narys iš Connecticut valstijos Sam Gejdensen, gimęs po II pas. karo Hanau mieste, V. Vokietijoje. Taip pat iš Lietuvos kilę tėvai ar seneliai dar dviejų žydų kilmės kongresmanų — Martino Frost'o iš Texas valstijos ir Norman'o Sisiskey iš Virginijos. Visi penki čia paminėti kongresmanai yra demokratai.

Kai kuriems iš šių kongresmanų buvo pristatytas šią vasarą Washingtone lankęsis Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos pirmininkas prof. Vyt. Landsbergis. Kai netrukus Washingtone lankysis kitas Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio narys filosofas Arvydas Juozaitis, JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos atstovė Asta Banionytė ta proga žada visus penkis kongresmanus suvesti kartu ir juos nufotografuoti drauge su svečiu iš Lietuvos Arvydu Juozaičiu.

TAISAU NE SAVO KLAIDĄ

Š.m. rugsėjo 9 d. „Horizontų" skiltyje Vilniaus radijo diktorius Audrius Matonis rinkėjos pristatytas kaip „direktorius". Tuo tarpu mano jis buvo pavadintas diktorium, kaip radijo pranešėjai vadinami dabarties Lietuvos spaudoje. O kas yra Vilniaus radijo laidų direktorius, nežinau.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS CALIFORNIJOJE

Spalio 21-22 dienomis Amerikos Lietuvių Tarybos šaukiamas visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas, Los Angeles mieste, Sheraton Town House, 2961 Wilshire Blvd.

Kongreso tikslas — pademonstruoti Amerikos lietuvių vieningumą kovoje už Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, pareikšti padėką už paramą ir pasisakyti dėl JAV vedamos politikos Lietuvos išlaisvinimo reikalu; aptarti pasiruošimą specialiai akcijai, kuri yra reikalinga visuomenės įsijungimo bei paramos.

Los Angeles ALTO skyrius, vadovaujamas inž. Antano Mažeikos, jau šių metų pradžioje sudarė planus ir kongreso rengimo komitetą. Visi šio skyriaus valdybos nariai prisiėmė įsipareigojimus. Be to dar sudarytos trys komisijos:

Septynių asmenų baliaus rengimo komisija, sudaryta iš įvairių organizacijų atstovų.

Spaudos ir Informacijos komisija iš penkių žurnalistų, spaudos informacijai. Daugumą šių žurnalistų yra ir radijo programų redaktoriai; jie informuos apie Kongreso eigą šeštadienių radijo programose.

Turime ir penkių asmenų Transportacijos komisiją, kuri rūpinsis atvykusių svečių sutikimu ir transportacija iš aerodromo į viešbutį.

Visi pasirengimo darbai vyksta pilnu tempu.

Bilietai į banketą jau platinami. Kaina asmeniui — 40 dolerių. Laukiama bankete planuojančių dalyvauti atstovų pranešimo. Čekius rašyti: Lithuanian American Council.

Invokaciją sukalbėti sutiko prelatas Jonas Kučingis.

Amerikos himną giedos solistė Janina Čekanauskienė.

Banketo meninę programą atliks solistė Birutė Vizgirdienė ir solistas Antanas Polikaitis.

Muzikinis paruošimas ir piano palyda komp. Aloyzo Jurgučio.

Šokiams gros lietuvių orkestras, vadovaujamas Dobilo Steikūno.

Kongreso suruošimui reikalinga piniginių išteklių. Tuo tikslu leidžiamas specialus suvenyrinis leidinys, kurį kviečiame įsigyti ir paremti aukomis.

Šia proga ALTO pagelbinis finansų komitetas išsiuntinėjo loterijos bilietus, kuriuos prašoma priimti ir savo įnašu paremti ALTO pastangas.

Kongrese maloniai kviečiami dalyvauti svečiai ir visa patriotiška lietuviška visuomenė.

Pažymėtina, kad Kongrese dalyvauti pakviesti ir svečiai iš Lietuvos. Tikimasi jų gausaus dalyvavimo.

Kongreso šūkis: „Visi vieningai siekim nepriklausomybės Lietuvai!".

Parodykime, kad mes esame su laisvės siekiančia tauta ir vieningai kovojame už Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą.

Vytautas Šeštokas

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Los Angeles skyriaus tradicinė Tautos šventė buvo surengta rugsėjo 10 dieną.

Po vėliavų pakėlimo, vadovaujant ramovėnams ir šauliams, dalyvaujant ir moterims pasipuošusioms tautiniais drabužiais, bažnyčioje vyko iškilmingos pamaldos.

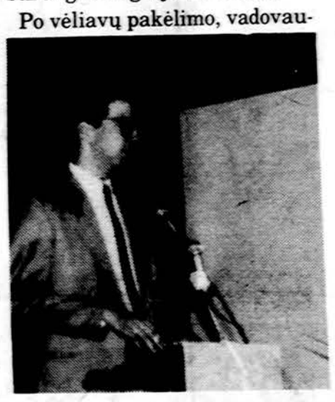

Tadas Dabšys kalba Los Angeles vykusiame Tautos šventės minėjime.

Svečias iš Lietuvos, prof. dr. Vaidodas Antanaitis, kalba Los Angeles Tautos šventės minėjime.

Šv. Mišias aukojo ir patriotinį pamokslą pasakė klebonas kun. dr. Algirdas Olšauskas.

Minėjimo akademiją parapijos salėje pradėjo skyriaus pirm. Rūta Sakienė, pasveikindama dalyvius.

Vėliavų įnešimu pradėta iškilmingoji dalis. Amerikos himną giedojo solistė Janina Čekanauskienė, akompanuojant muzikui Aloyzui Jurgučiui.

Prelatas Jonas Kučingis sukalbėjo invokaciją.

Gen. Lietuvos garbės konsulas Vytautas Čekanauskas sveikinimo žodyje iškėlė mūsų tautos garbingą praeitį ir pažymėjo, kad dabartinių įvykių šviesoje poeto Bernardo Brazdžionio žodžiais, Lietuva garsiai prabilo: „Aš čia, gyva!"

Pagrindiniu kalbėtoju buvo jaunesnės kartos atstovas Tadas Dabšys, Kriaučeliūno fondo premijos laimėtojas, ALTO vicepirmininkas, skautas, bendruomenininkas ir kitų organizacijų aktyvus veikėjas. Jis savo kalbon gyvai įjungė minėjimo dalyvius klausimais:

„Kas iš čia susirinkusių esate aktyviai, jums galimais būdais, padėję mūsų tėvynei?"

„Kiek parašėte laiškų ar pageidavimų? Kiek kartų skambinote telefonu Amerikos kongresmanams ar Senatoriams. Kiek kartų jiems padėkojote už Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo kėlimą pasaulinėje arenoje?

Nesvarbu silpnas anglų kalbos mokėjimas. Svarbu kiekybė".

Rezultatai liūdnoki. Tik vienas — kitas atliko šią pareigą.

Savo kalbą baigė, įdomiomis prielaidomis ir viltimis, ko galima tikėtis Lietuvos laisvėjimo kelyje.

Svečias iš Lietuvos, prof. dr. Vaidotas Antanaitis, Sąjūdžio Seimo tarybos narys, miškotvarkos katedros vedėjas žemės ūkio akademijoje. Nepartinis ir principingas Lietuvos Nepriklausomybės šalininkas, savo sveikinimo žodyje išryškino įdomius įvykius ir tėvynėje vykstantį politinį aktyvumą. Viltingai pažvelgė ateitin, kuri kelia dar daug rūpesčių. Tautos gyvastingumo, užsidegimo ir pasiryžimo vyksme visi vieningai, čia ir tėvynėje, siekia Nepriklausomos Lietuvos.

Vėliavų išnešimu baigus oficialiąją dalį, susirinkusieji turėjo progą pamatyti vaizdajuostes: Rugsėjo 8 dienos minėjimą Kaune 1936 metais ir Lietuvos trispalvės vėliavos pakėlimo iškilmes Vilniuje 1988 metais.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Šventę sklandžiai pravedė Daiva Čekanauskaitė. Po to vykusios vaišės ir dalyvių pasidalinimas įspūdžiais, suteikė malonią atgaivą.

Padėka priklauso vietinės Tautinės Sąjungos skyriaus valdybai už darbą ir pastangas suruošiant šį gerai pavykusį Tautos šventės minėjimą.

Vytautas Šeštokas

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave. Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 839-2511

INTERNATIONAL INDUSTRIES

International Industries
9525 So. 79th Ave.
Hickory Hills, IL 60457
Tel. 312-430-8090

GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS
NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS
LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsiųsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS PASVEIKINTI
SAVO GIMINES AR DRAUGUS
LIETUVOJE

Žaibas

ŽAIBO greitumu jūsų artimieji bus pasveikinti vardinių, jubiliejų, sukaktuvių, vestuvių, ar bet kokia kita proga. Sveikinimai pristatomi į namus.

Kreipkitės — atsakysime į visus jūsų klausimus.

ŽAIBAS
9525 So. 79th Ave.
Hickory Hills, IL 60457
Tel. 312-430-0074

midland federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

GT INTERNATIONAL

Pranešame, kad visos 1989 m. ekskursijos jau užpildytos. Dėkojame visiems savo klientams, pasinaudojusiems mūsų patarnavimais, ir ruošiamės tikrai įdomiam ir įvairiam 1990 m. sezonui.

Primename, kad G. T. INTERNATIONAL apskritus metus teikia įvairias paslaugas. Visi jūsų biznio ar turistinės kelionės reikalai bus sutvarkyti profesionaliai ir sumaniai.

Norintiems viešėti Lietuvoje 5 dienas ar 5 savaites, sudarome individualius maršrutus, sutvarkome dokumentus bei visus kelionės ar viešbučio reikalus, ir jūsų paslaugoms parūpiname patyrusį asmenį jus pasitikti.

Kreipkitės — kelionė be rūpesčių daug malonesnė!

G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 SO. 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS 60457 TEL: (312) 430-7272

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

APOLONIJOS SEREIKYTĖS GILIAI ĮMINTOS PĖDOS KATALIKIŠKOJE LIETUVIŲ VEIKLOJE

P. TOTORAITIENĖ

Apolonija Sereikytė gimė 1907 m. kovo 19 d. Ukmergės apskr., Karklių valsč., Ukmergės gimnaziją baigė 1927 metais ir Kaune, V.D. Universiteto Teologijos-Filosofijos fakultete studijavo istoriją, pedagogiką ir sociologiją. Universitetą baigė 1932 metais. Būdama gimnazijoje pradėjo veikti su ateitininkais ir pavasarininkais. 1927 m. Palangoje įvykusiame reorganizaciniame ateitininkų Kongrese A. Sereikytė buvo išrinkta į Moksleivių Ateitininkų sąjungos centro valdybą mergaičių reikalų vedėjos pareigoms. Po įvykusio Kongreso ji, kaip moksleivių ateitininkų sąjungos reikalų vedėja, perėmė šimtus jaunų mergaičių ateitininkių. Plačiai važinėjo po Lietuvą visur organizavo ateitininkes, tvarkė, steigė kuopas bei kuopeles ir rūpinosi jų veikimu. Tuo metu, A. Sereikytės buvo ypatingai susirūpinta „Naujosios Vaidilutės" žurnalo leidimu ir jo platinimu.

Naujoji Vaidilutė" buvo pradėta leisti prof. Prano Dovydaičio 1921 metais moksleivėms ir studentėms ateitininkėms. Po kurio laiko, prof. P. Dovydaičiui pasitraukus iš redaktorių ir pačioms studentėms bei moksleivėms ėmus redaguoti ir administruoti „Naująją Vaidilutę", padėtis pablogėjo — susidarė tiek skolų spaustuvei, kad jau buvo norėta ją uždaryti. Bet atsitiko įdomus dalykas. Ateitininkės mergaitės, „N. Vaidilutės" išaugintos, nenorėjo pasilikti be savo laikraščio! Atsirado drąsių užsimojimų iš pačių studenčių tarpo, kurios pasiryžo ne panaikinti „Naująją Vaidilutę", bet ją pagerinti, padidinti ir ją padaryti inteligenčių moterų žurnalu. Tas atsitiko 1930 m., kada mergaitės, pamilusios „N. Vaidilutę", be jos nepasiliko ir su jaunų ateitininkių sendraugių ir studenčių dideliu ryžtu buvo išmokėtos skolos (arti 2,000 litų) ir išleistas padidintas bei pagerintas „N. Vaidilutės" žurnalas. Jis ėjo, be jokių trukdymų, iki pat 1940 metų. Skoloms mokėti įsijungė talkon visos studenčių ateitininkių draugovės ir tam tikslui suruošė didelę loteriją, pirmąjį moterų literatūros vakarą ir studenčių ateitininkių balių Kaune. Tuo laiku, „Naujosios Vaidilutės" mėnesinio žurnalo redagavimu rūpinosi Juzė Jatulytė, o administravimu — A. Sereikytė. Tad jos, pagelbstint ir kitoms, užtikrino „N. Vaidilutės" leidimą ir jos prenumeratos išplatinimą.

Taip pat 1927 metais reorganizaciniame ateitininkų kongrese buvo perorganizuotas ir studentų ateitininkų veikimas, sudarant vyrų ir moterų korporacijas ir draugoves. Greitu laiku įsisteigė šios ateitininkių studenčių draugovės: „Giedros", „Birutės", „Gajos" — medikių ir odontologių, „Fideles Justitiae" — teisininkių ir ekonomisčių, „Humanitas" — pedagogių, „Šatrijos" — meno ir spaudos. Dotnuvoje, Žemės Ūkio Akademijoje, studentės ateitininkės įkūrė „Gabijos" korporaciją. A. Sereikytė priklausė „Birutės" draugovei ir buvo 1929-1930 metais jos pirmininkė. „Birutės" draugovės buvo suruoštas V. D. Universitete 20-jo šimtmečio šeimos teismas, kuriam pirmininkavo to metu Universiteto rektorius Čepinskis. Tuo šeimos teismu buvo labai didelis susidomėjimas, ypač studentų tarpe.

A. Sereikytė jai pavestomis moksleivėmis ateitininkėmis labai rūpinosi ypač tada, kai moksleiviai ateitininkai pradėjo veikti slaptai, valdžiai organizaciją uždarius ir veiklą uždraudus. 1931 metais ji vėl buvo pakviesta į moksleivių ateitininkų centro valdybą. Be šių pareigų, ji taip pat buvo išrinkta 1931 metais ir į V.D. Universiteto studentų atstovybę.

A. Sereikytė mylėjo jaunimą ir mielai su juo dirbo. Jeigu ji tiek daug laiko skyrė ateitininkėms, ypač studijų metu, tai vasaros atostogų laiku ji negalėjo nepadėti gausiai kaimo jaunimo — „Pavasario" sąjungai. Atostogų metu, nuvykusi į savo ramią tėviškę, Apolonija nepoilsiavo, bet kviečiama keliavo ir padėjo ten, kur ją kas kvietė: pas pavasarininkus, pas L.K. moteris. Žmonės ją dažnai matydavo jaunimui vadovaujant, paskaitas skaitant, ką nors ruošiant ar tvarkant. A. Sereikytė tik tam ir gyveno, kad savo patirtimi ir išsimokslinimu pagelbėtų kitiems ir norinčius išmokytų organizacinio darbo. O tų darbų su gausia „Pavasario" Jaunimo sąjunga ir Liegija buvo begalės. Jų rengiami suvažiavimai, kongresai ir suvažiavimai, Kongresai ir įvairios šventės būdavo daugiausia vasaros metu, atostogoms sugrįžus moksleiviams ir studentams — jų geriausiems draugams, patarėjams ir mokytojams. Jų rengiamos šventės pareikalaudavo iš jų pajėgios darbo jėgos, kurios jie visada susilaukdavo iš grįžusių, mokslą einančių, tarpo. A. Sereikytė kviečiama, jei tik ji galėjo, niekada neatsisakydavo; jų kvietimus priimdavo ir jų prašymus išpildydavo. Tai buvo pareigos žmogus. Ji nežinojo nuovargio, nesikratė net ir tolimų ilgų kelionių.

Be ateitininkų ir pavasarininkų, A. Sereikytė daug dirbo ir su L.K. Moterų draugija. 1932 metais vos baigusi universitetą, ji tuojau pradėjo dirbti L.K.M. draugijoj jos reikalų vedėja. A. Sereikytės rūpesčiu į draugijos veiklą buvo įtraukta daug jaunų veikėjų. Ji daug važinėjo organizuodama moterų skyrius, jas mokydama organizacinės veiklos. Ji rūpinosi visokeriopu moterų švietimu, ruošiant joms namų ruošos, virimo, siuvimo, vaikų, senelių globos ir kitokius kursus. Sereikytė nepamiršo ir „Moters" žurnalo platinimo, kurio tiražas tuo metu pakilo iš 3,000 į 25,000 egzempliorių. Ji daug dirbo tada ir su „Moters" redaktore O. Jonkaityte.

L.K.M. draugijai švenčiant 25 metų veiklos sukaktį, 1933 metų vasarą Kaune buvo sudarytas Kongreso rengimo komitetas, kuriame A. Sereikytė buvo reikalų vedėja. Jai teko pats sunkiausias, visokiausių darbų paruošimas. Centro valdybos jai pavestus darbus laiku ir tvarkingai atliko, talkon pasikviesdama studentes ateitininkes, kurios mielai atėjo ir, A. Sereikytės vadovaujamos, visus pasiruošimo darbus atliko.

Ateitininkų „Birutės" draugovės pirm. Apolonija Sereikytė ir „Giedros" korporacijos pirm. Emilija Masiliūnaitė.

1931 m. moksleivių ateitininkių centro valdybos narės. Iš k.: Regina Ramašauskaitė, Apolonija Sereikytė ir Stasė Ramoškaitė.

Pavargo visos, tiek rengėjos, tiek Kongreso dalyvės. Tačiau Kongresui gerai pavykus, visi vargai buvo greitai užmiršti. Kongreso vadovės ir rengėjos, pamačiusios gražius savo darbo rezultatus — džiaugėsi, o dalyvės, kurių buvo suvažiavę 10,000, didžiavosi savo vadovėmis, viską gražiai įvykdžiusiomis. Visos skirstėsi į namus su geriausiais Kongreso prisiminimais.

Praėjus Kongresui, A. Sereikytė 1936 m. įstojo į N. Pr. Švč. M. Marijos Seserų kongregaciją Marijampolėje. Tuo laiku Vargdienių seselių vardu vadinamą. Daug kam buvo didelė, nelaukta staigmena, kad ji, būdama tokia žinoma katalikių veikėja, pasitraukė į ramybės ir susikaupimo namus.

Apolonija Sereikytė, Dievo kviečiama, ramiai Jam atsiliepė: „Taip, Tėve, mane šauki ir aš dabar eisiu į Tavo tarnybą". Atlikusi novicijatą vienuolyne, sesuo M. Augusta 1937 metais padarė vienuolės įžadus ir 1938 metais, L.K.M. draugijos prašoma, Lietuvos vyskupams leidžiant, sesuo Augusta grįžo tęsti savo darbo L.K.M. draugijoje ir čia išdirbo iki 1940 metų. 1940 m., vykstant paskutiniam L.K.M. Kongresui Vilniuje, sesuo Augusta, kaip daug nusipelniusi L.K. Moterų veikloje, buvo rengėjų pakviesta atidaryti Kongresą. Sesuo Augusta pasakė gražią kalbą ir dalyvių buvo labai nuoširdžiai priimta.

1941 metais, karo audros nublokšta, A. Sereikytė atsidūrė Argentinoje. Tenai ji įsijungė į lietuvių veiklą, ypač talkino „Birutės" draugijai, padėdama perredaguoti jų įstatus.

Pagaliau, 1943 metais, sesuo Augusta atvyko į JAV ir čia įsijungė į dar besikuriančios savo Kongregacijos veiklą. Ji daug rūpinosi mergaičių stovyklos įsigijimu ir jos suorganizavimu, ypač po 1945 metų, kai pasibaigus karui, pradėjo iš Europos atvykti nauji lietuvių tremtinių būriai. Tada atsirado daug lietuviško jaunimo, kuriems labai buvo reikalingos vasaros stovyklos gamtoje ir geroje seselių priežiūroje. Tuo laiku stovykla buvo naujai kuriama, todėl reikėjo šeimoms aiškinti, kokią stovyklą seselės organizuoja. Šiuo tikslu sesuo Augusta lankė lietuvių telkinius, aiškino ir ragino tėvus siųsti savo vaikus į lietuvišką, seserų tvarkomą, stovyklą. Nuo 1960 metų sesuo Augusta rūpinosi Matulaičio namų projektavimu, statyba ir lėšų telkimu. Namų statyba užtruko ilgai. Pagaliau, 1960 metais jie buvo užbaigti ir pašventinti. Seselė Augusta nuo 1960 metų iki 1966 buvo Kongregacijos vadovė — provincijolė. Tuo pačiu metu ji buvo ir Lietuvaičių Seserų instituto pirmininkė.

Tikriausiai sesuo Augusta, matydama savo darbų gražius rezultatus, dėkojo Dievui už Jo globą, malones ir už iš Jo gautą sveikatą, kad ji galėjo visur tiek daug savo darbu prisidėti. Dar ir dabar sesuo Augusta visur eina, važiuoja ir kur reikia atstovauja savo Kongregacijai. Neseniai buvo nuvykusi į Lietuvoje vykstantį steigiamą Caritas moterų suvažiavimą ir ten gražiai pasireiškė savo atstovavimu. Sesuo Augusta yra visų gerbiama ir mylima dėl savo ramaus būdo, nuoširdumo ir taktiškumo. Ji visus pasitinka, pakalbina, o reikalui esant, paguodžia ar padrąsina. Sesuo Augusta neskuba, nesinervina, visus savo dienos darbus atlieka ramiai, nuosekliai. Nors įvairūs pergyvenimai ir metų našta jau ir seselės Augustos pečius slegia, ji vis dar veikli ir energinga. Dieve, duok seselei Augustai dar daugelį metų geros sveikatos ir džiaugsmo, dalyvaujant seselių tarpe ir jų darbuose.

ŠEIMOS DRAUGĖS

Ona ir Petronėlė Savickaitės

Ona ir Petronė, kaip jos buvo vadinamos, dvi sesutės, gimusios apie 1910-1915 metus Žemaitijoje, Viekšnių valsčiuje, buvo vargingo kumečio dukros. Užaugo Smiltynėje, pamišky, prie garsiųjų Kamanų pelkių, ten uogaudamos, grybaudamos, tyroje gamtoje. Anksti netekusios motinos, nuėjo dirbti į dvarą. Pradžioje padėdavo prie lauko darbų, paskui pateko į virtuvę, į „pakajus", kaip tada kambariai buvo vadinami. Abi pasižymėjo dideliu sąžiningumu ir stropumu, pramoko skaityti ir rašyti.

Vyresnioji, Onelė, gabi, švelni ir visad besišypsanti, visų mėgiama, netrukus išmoko virimo meno ir ilgainiui tapo savininkės patikėtinė, jos dešinioji ranka.

Po pirmojo karo dvaras jau nebebuvo dvaru įprasta prasme, o prilygo gero ūkininko sodybai. Šeimininkas, mano tėvas Kazimieras Daugirdas, supratęs žemės reformos būtinumą, pats liberališkųjų pažiūrų, prisitaikė prie naujų sąlygų ir jam paliktame 80 ha plote per dvidešimtį nepriklausomybės metų sukūrė žydintį ūkį. Jaunystėje jis draugavo su aušrininkais, kaimynais Jonu Beržanskiu, Česlovu Pancežinskiu ir kt. (Liet. Enciklopedija, 1 t., 469 p.) už „Aušros" skaitymą buvo išvarytas iš Šiaulių gimnazijos. Kaip dar jaunas gimnazistas, jis nebuvo kalinamas, bet jam buvo uždrausta stoti į universitetą, o baigęs Veterinarijos gydytojų institutą, buvo priverstas tarnauti tik Rusijos gilumoje — Užkaukazyje, Kaukaze, Ukrainoje — be teisės dirbti Lietuvoje. Po Pirmojo pasaulinio karo, netekęs viso savo sukaupto turto, našlys, grįžo į tėvynę tuščiomis rankomis ir stvėrėsi ūkininkauti iki tol buvusiame nuomojamame, iš tėvo paveldėtame ūkyje. Tvarkingas, darbštus ir drausmingas, pradėjo dirbti laukuose kartu su darbininkais, netrukus gyvai dalyvavo savivaldybėje ir vietos visuomenės gyvenime. Nors gana griežtas, bet teisingas, buvo savo apylinkėje ir savo darbininkų gerbiamas. Onė ir Petronė gavo pas jį gerą prieglobstį, o čia pat tebegyveno jų tėvas ir brolis, abu dirbę ten pat, Bugiuose.

Jaunesnioji, Petronė, statesnė, drąsesnė, prisirišo prie šeimininko anūkėlės Dalios, kuri, kartu su manim ir mano vyru Baliu Sruoga, čia paprastai leisdavo atostogas. Netrukus, vieną rudenį mes ją nusivežėm į Kauną ir ten, palaipsniui eidama auklės, paskui kambarinės ir virėjos pareigas, pasidarė kaip ir mūsų šeimos nare. Mudu su vyru rūpinomės jos lavinimu, jos morale, stengėmės jai sudaryti jos amžiaus tinkamą draugystę. Ilgainiui ji turėjo progų lankytis teatre, įvairiuose kultūriniuose renginiuose ir mūsų artimųjų buvo laikoma sava. Atostogų metu Petronė su mumis lankydavosi mūsų ir jos tėviškėje ir tuo būdu palaikė ryšius su savo giminėmis ir kaimynais. Čia jai teko išgyventi jaunatvės meilę ir nusivylimą. Ištekėti nepavyko, ji liko vieniša, bet ištikima mūsų, lyg savo, šeimai.

1939 m. rudenį prasidėjęs Antrasis pasaulinis karas visiems atnešė skaudžių nelaimių. Mes išsikėlėm į Vilnių, Petronė liko Kaune pas kitus tarnauti. Mano vyras buvo suimtas ir kaip Lietuvos įkaitas, kartu su 45 likimo draugais, uždarytas Stutthofo koncentracijos lageryje. Dalia, dar eidama į gimnaziją, dalyvavo pogrindžio veikloje, o man teko eiti atsakingas pareigas jaunimo auklėjimo srityje, dirbti Savitarpinėje pagalboje ir atstovauti suimtųjų įkaitų šeimoms. Kaip pirmojo bolševikmečio, taip ir vokiečių okupacijos metu teko būti nuolatiniame pavojuje. Laikinai artimi ryšiai su abiem Savickaitėmis kaip ir nutrūko.

Mano tevas su savo antrąja žmona skaudžiai nukentėjo per pirmąją okupaciją, su jais ir geroji Onelė. Tėvas liko neišvežtas į Sibirą, nes jį paslėpė kaimynai mažažemiai. Užėjus vokiečiams, jis bandė atstatyti ūkyje tvarką.

1944 m. vasarą mudvi su dukra atostogavome tėviškėj, Bugiuose. Spalio pradžioje frontas visu žiaurumu praūžė per mūsų, nuo amžių karų nepaliestą ramią apylinkę. Vienai parai įsiveržę bolševikai neišpasakytu barbariškumu naikino visa, kas jiems kliuvo. Plėšė, daužė viską, langus, baldus, indus, peiliais pjaustė pagalves, gyvulius iš tvartų išleido, paukščius išblaškė... Nebeliko sveiko nei drabužio, nei maisto atsargų... pilnos geriausio derliaus visos apylinkės daržinės ugnyje supleškėjo... Kaip ir naujakūrių namukai, mūsų namas artilerijos šūvių subombarduotas, gyvulių lavonai gulėjo kieme... Sekantį vakarą laikinai sugrįžę vokiečiai liepė visiems iš sodybos kraustytis — čia buvo ruošiamas dar kitas mūšis. Ką galėdami susikrovę į lagaminėlius, ryšulius, pasitraukėm į Laižuvą, į Latviją. Tėvas pasiliko — savo žemės neapleisiąs, sakė, o senių į vergiją komunistai jau nebeėmė.... Mudvi su Dalia vokiečiai nukreipė į Liepoją, kad patekusios į Vokietiją dirbtume nacių karo pramonėje... Tikėjomės ten susitikti su tėvu ir vyru...

Šūviams nutilus Tėvas su žmona ir su ištikima Onele grįžo į griuvėsius... Nė maisto, nė pašaro likusiems gyvuliams, nė savo daiktų nerado. Savickaičių tėvą naciai nušovė miške, palikę lavoną alkaniems šunims draskyti... Su kruvinomis ašaromis pasakojo Petronė...

Likusieji senos sodybos griuvėsiuose turėjo kentėti badą ir šaltį. Kartais teko per dieną gaivintis iš saujos linų sėmenų padarytu viralu. Iš Kauno į Bugius parbėgo ir Petronė. Abi su One rūpinosi gauti maisto sau ir savo buvusiems darbdaviams. Reikėjo pinigo visam kam. Laiks nuo laiko jos gaudavo iš mano tėvo po sidabrinį šaukštą — vienintelį turto likutį, išsaugotą slepiantis per bombardavimą griovy. Merginos, juos pardavusios miestelyje, turėjo tenkint būtiniausius poreikius. Taip jie keletą metų drauge vargo. 1946 m. Senelis mirė, vėliau ir jo našlė. Ona su Petrone, kitiems padėdamos, juos slaugė ligoje, o mirusius, kai buvę darbininkai patys sukalė jiems karstus, palaidojo Viekšnių kapinėse greta kitų šeimos narių. Ilgainiui Onelė ištekėjo už mažažemio kaimyno, o Petronė grįžo į Kauną mūsų artimų globojama.

Mudviem su dukra atsidūrus Vokietijoje, neilgai teko su vyru palaikyti ryšius laiškais: rusų įsiveržimas į Vokietiją mus atskyrė amžinai. Vyras grįžo į Lietuvą, bet kacete išvargintas, šeimos neradęs , komunistų reikalavimų nukamuotas mirė negavęs iš mūsų nė vieno laiško, nes mūsų korespondencija buvo okupantų konfiskuojama. Žinom tiek, kad jam grįžus, Petronė su ašaromis pas jį atbėgusi ir bandžiusi, kiek galėdama, jam padėti. Mudviem nieko daugiau nebeliko kaip emigruoti į JAV.

Praėjo daug laiko. 1967 m. Dalia su savo jau suaugusiais vaikais buvo parvykusi į Lietuvą ir aplankiusi nualintą tėviškę. Ten, kaimynystėje, savo trobelėje, jų laukė Onelė ir iš Kauno atskubėjusi Petronė. Vieni kitiems ašarodami puolė į glėbį.... Susirinko dar likę apylinkėje kaimynai, sekė jaudinantieji pasipasakojimai, rūpestingai paruoštos vaišės. Ir paaiškėjo paslaptis: visi 12 sidabrinių šaukštų, šeimos relikvijos, buvo atiduoti senelio Daugirdo anūkei. Doros merginos jų nepardavinėjo, nuslėpė, tik iš savo pačių uždirbtų skatikų pirkdavo kas buvo reikalinga, gelbėdamos nuo bado buvusius šeimininkus ir save. Ar tai ne nuostabus pasišventimas, tylus heroizmas? Ir kaip už jį galima atsilyginti? Liko gilus dėkingumas ir šviesus jausmas, kad žiaurios okupacijos, vergijos laikais Lietuvos žemėje išsilaikė tokios tyros sielos, tokios nuoširdžios moterys. Stengtasi iš užjūrių jas remti, joms senatvėje palengvinti gyvenimą. Tačiau jos abi jau ilsisi Viekšnių kapinėse ir jų šviesus atminimas artimųjų palaikomas.

Dabar nebėra jau ir Bugių... Tvarkingiausia apylinkėje sodyba, dvelkianti senovės Lietuvos romantika, nuskusta nuo žemės paviršiaus. Net jos vardas išbrauktas iš žemėlapio...

Vanda Sruogienė

Ona ir Petronėlė Savickaitės apie 1968 m.

Laura (Ragaitė) ir Alfredas Valavičiai

ATEINA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Pavasario žiedais pasipuošusi gegužės 7 diena byloja džiaugsmingą šventę — dviejų puikių jaunuolių Lauros Ragaitės ir Alberto Valavičiaus pasišventimą naujam, bendram gyvenimui. Jų santuoka Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke palaimino klebonas kun. Pranas Kūra. Vestuvių mišias lydėjo prasmingai parinktos muzikos garsai, primindami, kad Laura kilusi iš muzikalios dr. Leonido Rago, puikiai grojančio smuiku, ir solistės Praurimės Ragienės šeimos. Simboliškai tėvas atvedė ir perdavė dukrą jaunojo globon, o motina savo malda palydėjo ją į vedybinį gyvenimą, pagiedodama Maria Mater Gratia. Kokio nuostabaus jausmo tai buvo momentas, suvirpinęs ne vieną širdį. Kitus solo kūrinius atliko Herkulis Strolia smuiku ir Steven Sowinski trompete. Vargonais grojo Manigirdas Motekaitis.

Jaunųjų palydą sudarė pavasario spalvomis pasipuošusios pamergės Joann Saxhaug, Rūta Valavičiūtė, Lelė Žukauskaitė, Rasa Žigaitytė, Pam Azzolin ir Audronė Povilaitytė bei pabroliai Merlin Osgood, Vytautas Skripkauskas, Linas Kelečius, Paulius Ragas, Arvydas Povilaitis ir Raimundas Adomaitis. Gėlių lapeliais taką barstė Nicole Quattrocki, o aukso žiedus nešė mažieji Antanas Petkus ir Andrius Ragas. Šv. Rašto skaitinius atliko Rasa Ragienė ir Gytis Petkus. Mišių auką atnešė Rūta Valavičiūtė ir Paulius Ragas.

Vestuvių pokylis vyko gamtoje slypinčiame Itasca Country klube. Ilgais juostų vartais jaunuosius sutiko ir pas tėvus atlydėjo Žilvičio tautinių šokių grupės šokėjai, taip pat pašokę rezginėlę, juostomis apipindami savo narę Laurą su jos išsirinktuoju Albertu. Vaišėms nuotaikingai vadovavo Audra Aleknaitė. Su humoru sveikino ir jaunosios tėvas, patardamas: „Laura, būk atsargi vyrą kritikuodama, atmink, ką jis apsiženijo..." Smagiai linksminosi ir šoko svečiai prie Puodžiūnų „Gintaro" orchestro muzikos iki vėlyvos nakties.

Džiugu matyti mūsų tarpe šiuos jaunuolius. Laura yra baigusi Melrose Parko lituanistinę mokyklą ir Lake Parko gimnaziją. Ketverius metus priklausė Varsity teniso komandai ir vokiečių klubui. Baigė Loyola universitetą bakalauro iš Business Administration ir Marketing laipsniu. Studijų metais priklausė Loyolos lietuvių klubui ir dvejus metus ėjo pirmininkės pareigas. Dalyvavo keturiose Tautinių šokių šventėse, paskutinį sykį Hamiltone su Žilvičio grupe. Laisvalaikiu Laura mėgsta slidinėti ir žaisti tenisą. Šiuo metu ji dirba kaip Marketing Coordinator Industrial Research Products firmoje.

Albertas, a.a. inž Zenono ir Bronės Valavičių sūnus, didelę dalį savo laiko yra skyręs lituanistiniam švietimui. Jis yra baigęs Kristijono Donelaičio žemesniąją ir aukštesniąją mokyklas. Taip pat baigė Pedagoginį Lituanistikos institutą. Ketverius metus mokytojavo Kristijono Donelaičio žemesniojoj mokykloj. De Paul universitete įsigijo bakalauro laipsnį iš Accounting. Dabar Albertas dirba kaip Senior Investment Accountant Heitman financial firmoje. Jis labai mėgsta gamtą, mėgsta slidinėti, bėgioti ir auginti įvairius augalus.

Po vestuvinės kelionės Havajuose jaunieji sugrįžę apsigyveno savo name, gražiame Itasca priemiestyje, kur Laura yra užaugusi.

Sveikiname jaunuosius Valavičius ir džiaugiamės! Dabartiniame mūsų gyvenime, kai jaunuoliui lengviau susidraugauti su kaimynu, bendradarbiu ar bendraklasiu kitataučių, tie, kurie savo gyvenimo draugu pasirenka lietuvį, įrodo savo nusistatymą, charakterį ir tėvų įdiegtas vertybes. Ar nelogiška iš tokių jaunuolių tikėtis gražios ateities? To tikimės ir linkime jums, Laura ir Albertai!

L. Žl.

Chicagos arkivyskupas kardinolas Joseph L. Bernardin (vidury) su kun. Ričardu Repšiu (kairėje) ir Sibiro kankiniu kun. Alfonsu Svarinsku.

MEKSIKOS MISIJOSE

Iš Chicagos misijom į Meksiką yra išvykę į Santiago Quechutenange Chicagos kunigas Gary Graf ir pasaulietis Ted Johnson. Jie dirbs misijose Meksikoje dvejus metus.

SUVAŽIAVIMŲ VIEŠBUTIS

Sheraton bendrovė Chicagoje miesto centre į rytus nuo Columbus Drive pradėjo statyti suvažiavimams viešbutį. Jis turės 1,215 kambarių, bus 33 aukštų ir kainuos 185 mil. dol.

TYLI VOKIETIJOS PARLAMENTAS

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Spaudos, radijo bei televizijos žiniose plačiai nuskambėjo Hitlerio-Stalino sutartis, Pabaltijo valstybių laisvės siekiai bei milijoninė žmonių grandinė nuo Talino iki Vilniaus. Manding, tų visų įvykių nepaminėjo Vakarų Vokietijos parlamentas — Bundestagas. Tad visai teisingai Frankfurto radijo komentatorius rugpjūčio 24 d. pažymėjo, kad pabaltiečiai laukė iš kanclerio ar valstybės prezidento padrąsinančių žodžių. Deja lietuviai, latviai ir estai jų neišgirdo.

Tik rugsėjo 4 d. vokiečių spauda, atžymėdama nepaliaujamus protestus bei tautybių demonstracijas Sov. Sąjungoje, straipsnio pabaigoje rašo, kad Algis Klimaitis, nuolatinis Pabaltijo reformų atstovas prie Europos parlamento tarybos, tuo klausimu kalbėjo 39 tarptautiniame kongrese „Kirche in Not — Vargo Bažnyčia". Jis pareiškė, kad ryšium su Stalino-Hitlerio sutartim Pabaltijo valstybės laukė vokiečių vyriausybės pareiškimo, prisipažįstant jai prie bendros atsakomybės dėl Pabaltijo valstybių laisvės netekimo. Deja, jos nebuvo. Nenuostabu, kad Pabaltijo valstybėse buvo „ganz grosse Entteuschung — didelis nusivylimas. A. Klimaitis taip pat skundėsi, kad Vokietijos vyskupų konferencija 50 m. sutarties proga taip pat nedavė jokio pareiškimo.

Minėjau Vakarų Vokietijos parlamentą. Jį sudaro 519 rinktų atstovų. Kiek jų karių uniformoje dalyvavo antrame pasauliniame kare? Pasirodo, kad ministerių kabinete yra trys buv. kariai: užsienių reikalų min. D. Genscheris, krašto apsaugos G. Stoltenbergas ir susisiekimo F. Zimmermannas, tarnavęs j. ltn. laipsnyje. Daugelis parlamentarų yra invalidai. FDP (liberalų) partijos vadas grafas Lambsdorfas (tėvai ir seneliai yra iš Klaipėdos) buvo sunkiai sužeistas, teko amputuoti kairę koją. CDU ir CSU frakcijos vadas Dregeris buvo sužeiatas keturis kartus. Nukentėjo plaučiai, dešinė koja. Opozicijos pirm. J. Vogelį kulka pakirto per vidurius. SPD vicepirm. Ehmke — sužeistas į šlaunį ir rodomąjį pirštą. Parlamentarų tarpe nėra nė vieno SS dalinių atstovo. FDP pirm. Mischnikas (prieš keletą metų turėjau progą trumpai pasikalbėti) turi 1 kl. kryžių. Rytprūsiuose kartu su šiandieniniu Vokietijos prezidentu, jis gulėjo viename apkase. Prezidentas taip pat dalyvavo Leningrado apgulime.

Išrinkus naują Vokietijos Bundestagą-parlamentą, visuomet gaunu spaudai skirtą ir gražiai su visom informacijom išleistą leidinį. Jame be atstovų nuotraukų ir trumpų jų biografijų yra taip pat kitokia informacija, pvz. paliečiant 1903-1919 m. Reichstago partinę sudėtį, Veimaro respublikos ir kt.

Radęs Heidi Simonis ir Sigrid Skarpelis pavardes (juk jos skamba lietuviškai!) užklausiau abiejų atstovių, gal jų vyrai turi kiek lietuviško kraujo. Pirmoji (dabar Schlezwigo - Holsteino krašte finansų min.) mandagiai atsakė, kad jos vyras yra hugenotų kilmės, tuo tarpu S. Skarpelis trumpu sakiniu — ne. Ji gimusi Prahoje ir mergautinė pavardė yra Sperk.

Vienuolika dienų vokiečių televizija rodė įvadą į antrąjį pasaulinį karą, panaudodama daug archyvinės medžiagos — pasitarimus Maskvoje, Berlyne, Paryžiuje, Londone, kariuomenių paradus.

LAPKRITIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 102 lapkričio 2-15 — **$1,699** iš Bostono ir Niujorko; **$1,882** iš Čikagos

GRUODIS

LIETUVA IR BELGIJA Naujų Metų kelionė, 14 dienų: 9 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje
Kelionė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 11 — **$1,599** iš Bostono ir Niujorko; **$1,782** iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernakvojimu kiekvienai grupei!

Baltic Tours patarnai sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagei pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradedame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:
BALTIC TOURS
Suite 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
Tel. 617-965-8080

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

ANATOLIJUS KAIRYS
KRIKŠTO VANDUO

Lietuvos krikšto trilogija pradedant Mindaugu 1251 m., baigiant Vytauto 1413 m. Žemaičių krikštu. Iliustravo M. B. Stankūnienė, 272 p. Kaina su persiuntimu **$12.00,** Illinois gyv. dar prideda **80 ct.** Ill. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

VENCKAUSKAS, INC.
Builders & Remodeling
- Porches & Decks
- Aluminum Siding & Trim
- Masonry
- Additions
- Floor & Wall Tile
- Kitchen & Baths
- Rec Rooms
- Insurance Repairs

Peter (312) 448-0113

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

VALOME
KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS **KOMPIUTERIŲ**
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **767-0600** arba **778-3971.**
Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One stop Real Estate

House for sale by owner, vic. 81 St & Troy. Brick 2 bedrm. expandable; full basement; 2 car brick garage. $69,900
Tel. 598-1821

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

House for Sale by Owner
West of Orland Park
Spacious 3 bedrm. plus home on wooded lot across from Old Oak golf course. Redecorated & ready to move in. Immed. occ. **$121,900**
Tel. 312-301-1372

Dėl ligos piglai parduodamas pensijonas, Hot Springs, Arkansas, miesto centre, prie vonių, 14 kambarių. Kiekviename kamb. yra šaldytuvas, virimo krosnis ir kiti reikalingi baldai. Teirautis pas sav. Aleksą kiekvieną dieną, nuo 12 iki 9 v.v., **tel. 1-501-624-5024.**

Century 21 DABBS & ASSOCIATES
MIELAI PATARNAUSIU **PERKANT AR PARDUODANT** NUOSAVYBĘ
NUOSAVYBĖS ĮVERTINIMAS VELTUI
KREIPTIS: RITA SLAPŠIENĖ
tel. namų: 430-2793

Nuolaidą pensininkams duoda
IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug keblumų.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad. ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis | Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — *GREIT PARDUODA*
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

No. 544 — 59 & Oak Park — 3 mieg. mūrinis namas 25 metų senumo; gražus, įrengtas rūsys; 2 auto. garažas; daug įvairių priedų. Graži aplinka. Geras pirkinys už žemą kainą. Skambinkite dabar.

No. 552 — 67 & Hamlin — 5½ kamb. 3 mieg. pirmam a.; 32 metų senumo; 3 kamb. ir 1 mieg. antram aukšte. Virtuvė ir vonios kamb. moderniški; įrengtas rūsys su baru ir dar viena prausykla. Labai švarus, gerai išlaikytas; 37 pėdų sklypas su šoniniu įvažiavimu; 2½ auto. garažas; daug priedų. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100 & 436-8600

Sav. parduoda liuksusinį 2 mieg. „condominium" prie 79 ir Harlem. Rami apyl., arti krautuvių ir susisiekimo. **Kaina $59,900. Skamb. 496-8406.**

Open House Sunday 1 - 4 p.m.
6940 S. Talman, Chicago
Immaculate, brick, newer construction; 6 rms., 4 bdrms., full bsmt. with 2 car garage. Only $57,900 (349)
Land of Lincoln Real Estate, Ltd.
749-1234

For Sale
In Wisconsin Dells, in Lith. comm. beautiful cedar chalet on 3 acres amidst pine trees; 200 ft. river frontage; choice lots. **$97,000 firm.**
Call 312-297-8336

FOR RENT

Išnuomojamas 3½ kamb. butas su šiluma, antame aukšte, Marquette Parko apyl. Suaugusiems be gyvuliukų. Galima užimt nuo spalio 1 d. **Tel. 434-7174.**

Išnuomojamas 4 kamb. butas
Marquette Parko apyl.
Su šiluma.
Tel. 436-9401

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Laiškai

PATIKSLINIMAS

Šių metų „Draugo" nr. 176 rugsėjo 9 d. išspausdintame straipsnyje „50,000 dol. auga Lietuvių Fondui" yra minima dr. G. Baluko kelionė Lietuvon, kuri gali sudaryti klaidingą įspūdį, kad jis vedė derybas su Lietuvos dailės muziejaus vadovybe dėl organizavimo 23 Lietuvos dailininkų dalyvavimo „New Art Forms ,89' Expo" parodoj, kuri įvyks rugsėjo 21-24 d. Navy Pier, Chicagoje.

Šia proga norėtųsi patikslinti minėtą strapsnį šiais faktais. Pirma, Lietuvos dailės muziejaus direktorius, tuo metu kai dr. G. Balukas viešėjo Lietuvoje, buvo atvykęs Chicagon ir jokių derybų su juo negalėjo būti. Antra, jokių informacinių ryšių ryšium su šios parodos ateities veikla negalėjo užmegzti, nes John Wilson, kuris organizuoja „New Art forms, 89' Expo" jau praeitais metais Lietuvoje asmeniškai vedė derybas su **Lietuvos kultūros fondu** ir **kultūros ministerija.** Trečia, minėta paroda nebus kilnojama po visą Ameriką. Ketvirta, jokie išeivijos lietuviai dailininkai prie šios parodos projekto nėra prisidėję. Penkta, dėl kilnojamos parodos, kuri turėtų įvykti tik kitų metų gale, derybos dar tik vyksta su Laurie Wilson ir Lietuvos kultūros fondu.

Aplamai gal būtų geriau, jei dažniau pasitikrintumėm faktus ir nuopelnus skirtumėm tiems, kuriems jie priklauso.

E. Holenderis

NESĄŽININGAS PATARNAVIMAS

Romas Kezys „Drauge" Nr. 183 pasiaiškino dėl mano padarytų jam pastabų, R. Kezys pergyvena, girdi, yra tikras nuostolis, kad, dabar vykstant tokiems svarbiems ir įdomiems įvykiams Lietuvoje, reikia užimti brangią laikraščio vietą ir maitinti skaitytojus asmenišku reikalu.

Aš pilnai sutinku, kad Keziui yra tikras nuostolis. Niekam nėra paslaptis, kad Kezys bando susitarti su Tėviškės draugija dėl kelionių į Lietuvą. O kad iš mano pusės yra asmeniškas reikalas, tai Kezys klysta. Mano tikslas buvo ir yra perspėti visus keliautojus.

Faktai yra tokie, Kezio agentei buvo paaiškinta, kad aš negaliu prisiskambinti Aeroflotui dėl mano sesers išskridimo. Jai paaiškinau, kad sesuo atskrido su Pan Am lėktuvu, kurį aptarnavo pusė rusų ir pusė amerikiečių įgulų (joint venture skrydis). Jei aš būčiau žinojusi, kad toks lėktuvas vadinasi kitaip ir prisiskambinusi Aeroflotui, tai Kezio patarnavimo man išvis nebūtų reikėję.

Keista, kad Kezys laikraštyje labai išsamiai išdėstė apie Aerofloto skrydį. Bet aš niekaip negaliu suprasti, kodėl jis man to nepaaiškino. Juk tai yra agento pareiga klijentui išaiškinti ir pasakyti, kaip tie bilietai tvarkomi. Kezio buvo pareiga tai padaryti, nes jam užtai buvo sumokėta tiek, kiek pareikalavo. Jei Kezys būtų išsiaiškinęs su Pan Am kompiuteriu, tai mano sesers ten nebūtų radęs (Pan Am be Aerofloto sutikimo jokių bilietų netvarko). Bet jis to nepadarė. Kezys tik atsiuntė lipinukus, kurie buvo beverčiai, ir dar skundžiasi, kad už juos jis nei cento negavęs.

Jei sesuo būtų turėjusi Pan Am bilietus, tai man nebūtų reikėję skambinti nei Aeroflotui, nei Keziui, nes darant rezervacijas iš Chicagos į New Yorką, sesuo būtų be vargo išskridusi ir į Maskvą.

Kezys džiaugiasi gavęs pluoštą padėkos laiškų, o viską nutyli apie nusiskundimus. Kodėl taip nesąžiningai pareigos atliekamos?

Liucija Hoffmanienė

Patarimas po nelaimės, tai kaip vaistai po mirties.

Danų patarlė

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Tušti paliktieji namai...

Jau praėjo vieneri metai, kai sunkios ligos iškankinta paliko šį pasaulį mūsų brangiausia Žmona ir Motina

A.†A.
SAULĖ GEČIENĖ

Mes ilgimės jos. Mūsų širdyse — neužpildoma tuštuma. Nepraeina nė viena diena, kad jos neprisimintume savo maldose. Tikime, kad ji surado amžiną ramybę, kur nėra skausmo ir kančių. Esame jai dėkingi už viską, ką ji mums davė šiame gyvenime.

Ilsėkis Viešpaties prieglobstyje, brangioji, baltom gėlėm ir mūsų meile apsupta!

Už jos sielą šv. Mišios bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje ateinantį sekmadienį, rugsėjo 24 d., 9 val. ryto. Tuoj po pamaldų įvyks paminklo pašventinimas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Giminės, draugai ir pažįstami prašomi kartu su mumis pasimelsti už jos sielą.

Nuliūdę — **vyras Alfonsas ir duktė Rasa.**

Brangiai Motinai

A.†A.
ELENUTEI KELIUOTIENEI

mirus, dukroms VIDAI ir ŽIVILEI su šeimomis, marčiai ALMAI ir jos šeimai bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą

Marija ir Jokūbas Valiukevičiai
Albina Lietuvninkienė
Adelė ir Kazys Lietuvninkai

Didžiam lietuvių dailininkui

A.†A.
VIKTORUI PETRAVIČIUI

mirus, jo dukrai IZIDAI ir sūnui LINUI su šeimomis reiškiame gilią užuojautą

M. K. Čiurlionio Galerija
Lietuvių Tautodailės Institutas
Lietuvių Dailiojo Meno Institutas

Lietuvių Dailės Muziejus

A.†A.
JONUI VILKUI

mirus, reiškiame gilią užuojautą jo žmonai ELZBIETAI, dukterims JOANAI ZALUBIENEI, MARYTEI GUNTHER, DIANAI MALCOLM ir jų šeimoms

Ona ir Liudas Kronai ir
Algis Kronas

A.†A.
ALDONAI TAMOŠIŪNIENEI

mirus, seseriai VITAI LIAUDINSKIENEI, ilgų metų bičiulei, kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiame širdingą užuojautą.

Aga ir Viktoras Kubiliai

A.†A.
PRANAS JUODKA

Gyveno Town of Lake, Chicagoje.

Mirė 1989 m. rugsėjo 21 d., 9:20 val. ryto, sulaukęs 91 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Teresė Zizaitė, dukterys Teresė ir Ida, sūnus Frank, marti Patricia, sesuo Klotilda, brolis Antanas; anūkai: Peter, Vincent, Anthony Juodkos; dukterėčia Emilija Valantinienė, sūnėnas Vytautas Juodka, svainės Veronika Krasuckienė ir Teofilė Kindurienė.

Velionis buvo brolis a.a. Adolfo.

Kūnas pašarvotas penktadienį, rugsėjo 22 d. nuo 6 iki 9 v.v. Eudeikis koplyčioje, 4605 S. Hermitage.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 23 d. Po apeigų koplyčioje 10 v. ryto velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **žmona, dukterys, sūnus, sesuo, brolis, anūkai ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. David Gaidas. Tel. 927-1741.

Į Amžinus Namus iškeliavo

A.†A.
LEONAS OKSAS

Nuliūdime liko IZABELĖ OKSIENĖ ir kiti giminės. Liūdi su ja kartu

Vincas ir Emilija Mikaloniai,
jų dukrelės, žentas Viktoras Bričkus
bei anūkai

Jungiamės maldoje su nepailstančia mūsų darbų talkininke, buvusia CV nare, ELŽBIETA VILKIENE skausme pasilikusia jos vyrui

A.†A.
JONUI VILKUI

mirus. Visą plačią velionio giminę bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Lietuvos Dukterų Draugija

Brangiam Tėveliui, Uošviui ir Dėdei

A.†A.
TELESFORUI GRIKINUI

mirus, jo dukrą ANGELĘ su vyru ALGIU, RIMTAUTĄ DABŠĮ su šeima nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

Ada Sutkuvienė

Ilgamečiui BALF'o direktoriui ir VI skyriaus pirmininkui

A.†A.
FELIKSUI SEREIČIKUI

mirus, jo sūnui FELIKSUI su šeima, seseriai GRASILIJAI MEILUVIENEI su vaikais ir kitiems giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą.

BALF'o Centro Valdyba ir
direktoriai

Buvusiai mūsų artimai kaimynei, labai mielai skausme guodėjai

A.†A.
Dantų gyd. ONAI DAMIENEI

netikėtai iškeliavus Amžinybėn, jos liūdinčius vyrą JURGĮ, dukrelę ONYTĘ, žentą RENE, mylimas anūkes MARYTĘ ir KRISTUTĘ, svainę MARYTĘ ir visus artimuosius užjaučiame. Esame su Jumis liūdesy ir maldoje.

E. Ribokienė ir duktė
Vida Sužiedėlienė su šeima

A.†A.
JONAS GRIGAS

Gyveno Chicagoje, Woodlawn apylinkėje.

Tragiškai žuvo 1989 m. rugsėjo 1 d., sulaukęs 66 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Skuode. Amerikoje išgyveno 39 m.

Laidotuvėmis rūpinasi Pranas ir Valė Jančiauskai.

Kūnas pašarvotas pirmadienį, rugsėjo 25 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks antradienį, rugsėjo 26 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuoliūdę **draugai.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A.
dantų gyd. ONAI DAMIENEI

mirus, jos vyrui JURGIUI ir visiems giminėms bei artimiesiems reiškia gilią užuojautą

Kostas ir Ona Juškaičiai

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003
Sally **Donald M., Jr.**

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Kun. Jonas Kuzinskas, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas Marquette Parke, yra Chicagos arkivyskupo kardinolo Joseph L. Bernardin išrinktas arkivyskupijos tarėju įvairiems arkivyskupijos reikalams. Iš lietuvių parapijos tik jis vienas įeina į šią tarybą.

x Prof. dr. Vaidotas Antanaitis aplankė savo gimines Chicagoje ir su jomis aplankė savo artimos giminės Motinos Marijos Kaupaitės įkurtą Šv. Kazimiero seserų vienuoliją. Jam nuoširdžiai viską aprodė vyriausia vadovė ses. Marilyn Kuzmickus, gen. sekretorė Agnesine, ses. Angelė, kuri aiškino visus eksponatus, ir istorikė ses. Perpetua. Svečią lydėjo jo pusseserės Josephine Cibulskytė-Brazer ir iš Floridos atvykusi Katarhina Cibulskytė Burger. Paskiau visi aplankė „Draugą".

x Daumanto-Dielininkaičio ateitininkų kuopos susirinkimas bus spalio 1 d., sekmadienį, 10:30 val. ryto po 9:30 val. šv. Mišių Lietuvių centre, Lemonte. Po susirinkimo Ateitininkų namuose bus „pica" vaišės skaičiusiems lietuviškas knygas.

x Vida ir Algis Jonušai jau daugiau kaip metai sėkmingai tvarko Smith Furs kailių saloną, Naperville, IL. Jonušai paskolins puikius kailius pavairinti Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų rengiamą madų parodą spalio 15 d. Jaunimo centre.

x Ieškomi Juozas ir Stasė Adomaitis, Josephinos ir Kazimiero vaikai. Pranešti: **Lithuania, Kaunas, Aušros gatvė Nr. 40-22, Pocevičiui Juozui.**

(sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523-9191.

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis: į Aldoną Kaminskienę, Optical studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. **Telefonas 778-6766.**

(sk)

x Parduodamas GINTARO klubas, 2548 W. 69 St., Chicago, lietuviams! Pasiūlymas tik 3 mėnesiams. Galima derėtis dėl biznio ir pastato kainos/sąlygų. Skambinti: **Contract Services,** tel. 890-0333. Svetimtaučiams „Gintaro" klubas bus pasiūlytas š.m. lapkričio 1 d.

(sk)

x Krištanavičiaus Fondas padeda išlaikyti Lituanistikos Tyrimo ir Studijų centrą, kurio užmojis yra išsaugoti mūsų tautos kultūrines vertybes ateities kartoms. Mūsų darbai reikalaus moralinės ir materialinės paramos iš lietuvių visuomenės. Bendrai dirbant mūsų ateitis gali būti šviesi ir laiminga. Kviečiame visus į talką. Nuo mokesčių nurašomos aukos ar paskolos gali būti siųstos adresu: **5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636 USA.** Telefonas **(312) 434-4545.** Pirmininkas Robertas Vitas.

(sk)

x Rytoj Martinique pokylių salėje 4 val. p.p, bus banketas prisiminti „Draugo" įkūrimo aštuoniasdešimt, Marijonų vienuolijos dienraščio leidimo septyniasdešimt, kultūrinio priedo keturiasdešimt metų sukaktys ir Lietuvių fondo aukos įteikimas. Banketui vadovaus Matilda Marcinkienė, meninę programą atliks sol. Jonas Jocys ir sol. Algirdas Brazis, akompanuojant muz. Alvydui Vasaičiui. Banketą trumpa kalba užbaigs Marijonų provincijolas kun. Viktoras Rimšelis.

x Visi kviečiami dalyvauti Kristijono Donelaičio lituanistinių mokyklų madų parodoje. Madų paroda vyks lapkričio 5 d., sekmadienį, Jaunimo centre.

x Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblio koncertai rengiami spalio 7, 8, 9 dienomis Jaunimo centre. Sekmadienį, spalio 8 d., pasibaigus koncertui, apatinėje salėje rengiami pietūs, ansambliečių pagerbimas. Ansamblio nariai pietų metu atliks humoristinę programą. Vietų skaičius ribotas. Dalyvavimo auka 10 dol. Vietos rezervuojamos Margučio raštinėje.

x Virginija Zdanytė, jauna pianistė iš Lietuvos, LKB knygų sutiktuvėse spalio 1 d. Jaunimo centro didžiojoj salėj atliks M. K. Čiurlionio kūrinius. Programą praves Vytautas Skuodis, kalbės kun. A. Saulaitis, kun. V. Stakėnas. Poezijos deklamuos Zita Dubauskaitė. Po programos vaišės ir pasižmonėjimas kavinėje. Visi kviečiami dalyvauti.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

(sk)

x Išnuomojamas 5 kamb. butas Marquette Parko apyl.; antrame aukšte, saulėtas, apšildomas. **Skambinti: 434-2655.**

(sk

x Lietuva Parcel Service praneša, kad dirbame naujoje vietoje. Darbo val.: pirmad.-antrad. 11 v. r. - 5 v. p.p., trečd. 1 v. p.p. - 6 v.v., ketvirtd.-penktd. 10 v.r. - 5 v. p.p., šeštd. 10 v.r. - 3 v. p.p. Pagal susitarimą. Taip pat prekiaujame elektronikos dalykais tinkamais Lietuvoje. Siunčiame kargo grįžtantiems į Lietuvą. Nuo rugsėjo 10 d. vėl sumažėjo muitas elektronikos dalykams daugiau, negu per pusę; taip pat avalynei, medžiagoms, paltams, kosmetikai. Kreiptis: **Janina Juodvalkienė, 4108 S. Archer Ave., Chicago, IL. 60632, tel. 254-2817, namų 847-2614.**

(sk)

x Dėmesio video aparatų savininkai! Galbūt esate pastebėję, kad užsieninių vaizdajuosčių negalima naudoti amerikietiškos gamybos rekorderiuose ir atvirkščiai. Norint vaizdajuostes panaudoti, reikia jas „išversti" — pritaikyti. Už labai prieinamą kainą **IHF Productions** pritaikys jūsų vaizdajuosčių kasetes greit ir tiksliai, naudodami „state-of-the-art digital" aparatus. Kainoraštį galite gauti atsilankydami arba parašydami žemiau nurodytu adresu, arba skambindami **312-929-9091.** Taip pat čia galima pirkti arba išnuomoti lietuviškų dokumentinių filmų. **IHF Productions** patenkins visus jūsų video pareikalavimus. Sav. Petras Bernotas. **IHF PRODUCTIONS, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609.**

(sk)

x Joniškiečių sambūris tradicinę Angelų Sargų šventę — atlaidus rengia spalio 1 d., sekmadienį, 12 val. dienos Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų Jaunimo centre bus trumpas susirinkimas — pokalbis ir kavutė. Grįžę joniškiečiai papasakos savo įspūdius. Joniškiečių sambūrio pirmininkas yra Vytautas Ripskis, nariai Juozas Vaineikis ir Jonas Stasiulis. Per pamaldas gros muz. Antanas Skridulis, giedos sol. Dana Stankaitytė — abu joniškiečiai.

x Prof. dr. Jonas V. Nainys, 66 metų amžiaus, po sunkios ligos mirė Kaune. Nuliūdime liko dukterys Gražina ir Jūratė su šeimomis, sesuo Rūta Sodonienė su šeima, daug giminių ir draugų Lietuvoje ir Amerikoje.

x JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos antroji sesija bus Clevelande rugsėjo 29, 30 ir spalio 1 dienomis. Posėdžiai bus Marriot Airport viešbutyje, 4277 W. 150 St., Cleveland, OH 44135. Posėdžiams vadovaus taryba, kurios pirmininkė yra Angelė K. Nelsienė iš Los Angeles.

x Zarasiškių klubas ruošia linksmą gegužinę Oktoberfest, Šaulių namuose spalio 1 dieną, sekmadienį. Pradžia 12 val. Gros K. Ramanausko orkestras. Bus linksma seniems ir jauniems. Visi maloniai kviečiami ir laukiami atsilankyti ir kartu su zarasiškiais linksmai praleisti laiką.

x Už a.a. Petrą Atkočiūną, D.D.S. Šv. Kryžiaus bažnyčioje bus laikomos šv. Mišios rugsėjo 24 d., sekmadienį 9 val. ryto.

(sk)

x Parduodami labai gražūs 14 dydžio suvalkietiški tautiniai drabužiai iš Lietuvos. **Skambinti 482-8270.**

(sk)

X Ieškomos Jurkūnaitės, Dalia ir Birutė. Gyveno East Chicago ir Indiana Harbor, Ind. prieš 35 metus. Atsiliepti rašant šiuo adresu: **L. Jurkūnas, 86-19 77th St., Woodhaven, N.Y., 11421** arba telefonu vakarais **1-718-296-6635.**

(sk)

x JUOZAS BACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas — veltui. Skambinti Bell-Bace RE, **tel. 778-2233.**

(sk)

x PATRIA parduotuvės pastato priekis buvo sugriautas automobilio nelaimėje, tačiau prekyba vyksta kasdieną. Čia rasite didelį pasirinkimą dovaninių prekių ir įvairių Lietuvoje vartoti tinkančių elektroninių ir kt. aparatų. Siunčiame prekes kargo į Lietuvą taip pat ir į kitus Amerikos miestus. **PATRIA, 2638 W. 71 St., Chicago, IL, tel. 312-778-2100.**

(sk)

x Algis Liepinaitis, sėkmingai dirbęs Chicagoje, kaip nekilnojamo turto pardavėjas, pradėjo dirbti Re/Max Champions Realty, 7929 W. Ogden Ave., Lyons, IL, **tel. 442-3300.** Prašome pasinaudoti jo patarnavimu: jis greitai parduoda įvairius namus.

(sk)

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicagą, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New Yorke, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžtantiems į Lietuvą. Kreiptis į **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.**

(sk)

Besimokančių lietuviškai studentų grupė Mokytojų studijų savaitėje Dainavoje su mokytojais: J. Stirbiene, V. Jonaičiu ir Br. Krokiu.

Nuotr. V. Kučo

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ROMO DALINKEVIČIAUS MENO PARODA

Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje rugsėjo 15 d., penktadienį, įvyko meno parodos atidarymas. Žinodamas, kad muziejuje rengiamos parodos sutraukia daug lankytojų, pasistengiau kiek anksčiau nuvažiuoti. Į automobilių pastatymo aikštelę vos beįtilpau. Maniau, kad paroda turės labai didelį pasisekimą. Pasirodo, vyko lietuvių kalbos pamokos suaugusiems. Pamokos vyksta žemėlapių ekspozicijos patalpoje. Pasitaikė, kad atėjo kiek pasivėlavęs klausytojas. Duris pravėrus, mačiau pilną patalpą klausytojų ir išgirdau dėstytojos tariamą žodį... „adatą". Norėčiau paklausti, kiek sykių metų bėgyje mes jį naudojame .

Į meno parodos atidarymą taip pat gausokai dalyvių susirinko. Reikia pastebėti, kad Balzeko muziejuje susitinka daugelio kartų žmonės. Čiurlionio galerijoje vykstančiose parodose beveik nematyti senosios išeivijos atstovų. Mums atvykus ir pradėjus steigti įvairias organizacijas, jie į jas neįsijungė. Mes nestojome į jau esamas, taip ir nuplaukėme skirtinga srove. Balzeko muziejus yra viena iš nedaugelio vietų, kur tos srovės susitinka. Reikėtų dažniau pabendrauti.

Parodą atidarė V. Ramonis, muziejaus meno direktorius. Jis trumpame savo žodyje supažindino susirinkusius lietuviškai ir angliškai su šia paroda. Po jo kalbėjęs Alg. Kezys įvedė į meno paslaptis. Norint su meno kūriniais susipažinti, reikia susipažinti su pačiu menininku ir jo pasauliu. Reikia būti toje pačioje plotmėje, kurioje buvo menininkas — tuomet jo kūriniai įgauna visai naują prasmę.

Dail. Romas Dalinkevičius savo peizažuose vaizduoja lietuvišką gamtovaizdį: kopas ir pajūrį, kurie žmogaus naikinami ir teršiami. Jo kūryboje vyrauja ekologiniai klausimai. Vienas paveikslas — Piramidė III vaizduoja XX amžaus civilizacijos palikimą. Piramidė suversta iš įvairių atmatų, kurioje matyti Coca, Beer, Stolich..., Ital... ir kitos civilizacijos liekanos.

Savo darbuose jis vartoja akriliką. Beveik visuose jo paveiksluose priekinis fonas yra beveik realistinis. Matyti smilga, žolės stiebelis ar kopa. Viskas ryškiomis spalvomis. Paveikslo centre dažnai matyti lyg suversta laužo krūva, aiškiai matyti, kad nesiderina su aplinka. Paskui pereinama į surrealizmą, nebėra aiškių kontūrų, spalvos šviesėja, kol pagaliau viskas išnyksta, lyg šviesioje migloje. Nėra horizonto, žemė, jūra ir dangus susilieja į kosminę erdvę. Atrodo, kad, nutolus nuo civilizacijos ir jos padarinių, viešpatauja nepaliesta ramybė. Šią parodą yra verta pamatyti.

J. Ž.

x Dalia Kolbaitė, išvykdama į Europą gyventi, ruošia savo darbų dailės parodą Čiurlionio galerijoje š.m. rugsėjo 22 d. iki spalio 8 d., savaitgaliais. Paroda skirta Zenonui Kolbai pagerbti.

(sk)

x Ieškomas Adomas Oškeliūnas, gim. 1928 m., gyvenęs Chicagoje, 29th St. Žinantieji apie šį asmenį, prašomi rašyti jo pusbroliui: **Lithuania, Panevėžys, Nevėžio 40a-74, Vladas Oškeliūnas.**

(sk)

x Parduodami Lietuvoje austi nauji tautiniai drabužiai, 14 numerio. **312-257- 7352.**

(sk)

x American Travel Service Bureau praneša, kad dabar galima nupirkti automobilį giminėms Lietuvoje. Kaina: „Lada" nuo 5,245 dol., o „Samara" nuo 6,245 dol. Automobiliai pristatomi per 30-60 dienų iš Suomijos. Taip pat galima užsakyti „Volga" ir „Žigulius" bei kitas prekes tiesiai per dolerinę parduotuvę Vilniuje. Informacijai kreiptis: **ATSB, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787.**

(sk)

x Kelionę laivu š.m. gruodžio 4 d. (vienai savaitei) rengia „Laiškai Lietuviams". Įdomus maršrutas: San Juan, St. Thomas, Martinique, Grenada, Isla de Margarita, Caracas (Venezuela). Informacijai kreiptis: **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787.**

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**

(sk)

x Šv. Pranciškaus seserų rėmėjų metinis seimas bus spalio 1 d. Marijonų vienuolyne prie „Draugo". Šv. Mišios bus 11 val. Marijonų koplyčioje, o po pamaldų Marijonų svetainėje pietūs ir seimo posėdžiai. Visi rėmėjai ir svečiai kviečiami seime dalyvauti ir pagelbėti seserims pranciškietėms sunkiuose darbuose. Seimui vadovaus rėmėjų pirmininkė Sabina Henson.

x Pasaulio Lietuvių centrui aukojo: $500 Vydūnas-Jaunimo fondas, Chicago, IL; $120 Raymond Paškus, Darien, IL; po $100: John ir Ina Kasis, Orland Park, IL, Rita ir Tomas Kisieliai, Winnetka, IL, Irene ir Frank Petrauskai, Syracuse, N.Y., Clare Soponis, Washington, D.C., Marianne Soponis, Washington, D.C., Joana Tautvila, Michigan City, IN, Marija Damijonaitytė-Damas, Naperville, IL, Marija Remienė, Westchester, IL, dr. Joseph ir Barbara Plikaičiai, Chicago, IL, Regina ir Algis Milašiai, Ona ir Povilas Naureckai; $10 Stefania ir Casimir Vaičiai, Santa Barbara, CA; $5 Mrs. Frank Williams, Fair Lawn, N.J. Nuoširdus ačiū. **Pasaulio Lietuvių centro valdyba.**

(sk)

x Dirbantis vyras ieško kambario su baldais ir virtuve, arba be virtuvės. Rašyti: **John Barton, 4401 S. Talman Ave., Chicago, IL 60632.**

(sk)

x Moteris, turinti patyrimo slaugyti ligonius, **ieško darbo** prie ligonio. **Skambinti 523-0982.**

(sk)

x Lietuvių Fondui vajaus proga aukojo: $1,000 Marija Janonienė, $400 Vytautas Vizgirda, $200 Algirdas ir Regina Osčiai, po $100 Vincas ir Ona Bražiai, Eugenijus Birmantas, Alfonsas Gečas, dr. Vytautas Karoblis, Rimantas ir Aldona Vaitkai. Lietuvių Fondas visiems nuoširdžiai dėkoja ir prašo aukas siųsti ir vajaus pokyliui bilietus įsigyti LF būstinėje — 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x Laikraščius ir žurnalus iš Lietuvos galima užsakyti per: **SPAUDA - Lithuanian Books,** P. O. Box 685, Chicago, Ill. 60690. Periodikos sąrašas siunčiamas pareikalavus. Norint tą periodiką gauti nuo sausio 1 d., užsakymus SPAUDA turi gauti ne vėliau š.m. lapkričio 15 dienos.

(sk)

Dailininkų Ant. ir Anast. Tamošaičių sodyboje Kingstone, Kanadoje, Tautodailės instituto 12 metinis suvažiavimas. Instituto narės iš Chicagos. Iš kairės; Dalia Varankaitė, Vida Rimienė, Julija Smilgienė ir Aldona Underienė.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Vysk. Paulius Baltakis rugsėjo 14 d. paminėjo savo vyskupavimo penkerių metų sukaktį. Nors jis gyvena pranciškonų vienuolyne Brooklyne, N.Y, bet lanko, kiek suspėja, parapijas, tvarko jų pastoracinius reikalus, kelis kartus lankėsi pas Europos, Lenkijos lietuvius, buvo net ir Lietuvoje.

— A. a. Eugenija Čepulytė Klupšienė, 92 metų amžiaus, rugsėjo 8 d. mirė Matulaičio namuose Putname, Conn. Liko sūnus Vaidevutis su šeima Kanadoje ir dukraitė Vida Matusaitienė su šeima New Jersey.

— Šv. Andriejaus parapija New Britain, Conn., rudenį rengia šventę, kuri tarp parapiečių ir kaimynų turi pasisekimą. Programos baigsis lapkričio 5 d. Komitetą sudaro klebonas kun. Jonas Pikteraitis, Elizabeth ir Jonas Rutkauskai Donald ir Violet Johnson, Kotrina Solka, Donald LeMay, Anthony Romero, Juozas Balčiūnas, Rose Zack ir Helen Nappi.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
JONAS NAKAS
505 Pleasant St., Ste. 202-C
St. Joseph, MI 49085
Tel. 616-983-4130
Aptarnauja Union Pier, New Buffalo ir kt. pietvakarių Michigano lietuvius